Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXVII., št. 73 | Ljubljana, petek 30. marca 1934 | Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

„NEUMLJIVA POMOČ IN ZAŠČITA“

Francoski komentarji k razkritjem v atentatorskem procesu — „Mussolinijeva vlada je dala denar za teroristično akcijo v Jugoslaviji“

Pariz, 30. marca. AA. »Ere Nouvelle« prinaša članek pod naslovom »Položaj Jugoslavije v srednji Evropi«. V tem članku komentira nedavno izjavo zunanjega ministra Jevtića v skupščini in senatu.

Jugoslovenski zunanji minister Jevtić, izvaja list, je imel zadnje dni dva pomembna govora o zunanji politiki svoje države. Prvi govor je imel pred podpisom rimskega protokola, drugega pa nekaj dni nato.

Članek nato navaja temeljne misli Jevtićevega govora in ugotavlja, da se Francija sklada z jugoslovenskim stališčem v vprašanju avstrijske neodvisnosti in habsburške obnove. List hvali Jevtićeve besede o balkanskem paktu in njegovo stališče do rimskega protokola in pravi:

Tisti del govora g. Jevtića, ki je namenjen proti jugoslovenskemu rovarjenju v inozemstvu, je prav posebnega pomena. Organizacija političnega terorizma ima v sosednjih državah uradno podporo moralno in materijalno. Takšne praktike v odnošajih med narodi nasprotujejo temeljnim pravilom mednarodnega javnega prava; takšnim praktikam v mednarodnem razmerju je namen vzdrževanje nevarnih ognjišč svetovnega požara. Razni procesi zoper teroriste, ki so se skrivaj vtihotapili v Jugoslavijo iz Italije in Madžarske, so odkrili, da uživajo teroristične tolpe v sosednjih državah neumljivo pomoč in zaščito in da žele s terorističnimi atentati v mednarodni javnosti zbuditi sodbo, da Jugoslavija ni sposobna za življenje. To rovarjenje se je razbilo ob čvrstem zidu neomajnega edinstva jugoslovenske države. Pri vsem tem je pa bilo dobro in koristno, da se je s tem zločinskim delom seznanila svetovna javnost, da bo tako laglje spoznala temne zarotnike zoper mir v Evropi. V svesti si svoje miroljubne in konstruktivne vloge, ki ji pripada po njenem položaju in po njenem pomenu v Evropi in na Balkanu, bo Jugoslavija hladnokrvno in brez obotavljanja nadaljevala svoje delo notranjega urejevanja in mednarodnega sodelovanja.

List poudarja, da je jugoslovenska zunanja politika zmerom temeljila na zdravih in plodovitih načelih. Svoj članek pa zaključuje Herriotov organ s temi besedami: V teh kaotičnih in kalnih trenutkih v Evropi je zdravo, da se to spet ponovi, in sicer tako čvrsto, kakor je to storil g. Jevtić v jugoslovenskem parlamentu.

Pariz, 30. marca. AA. Mnogi pariški listi so prinesli poročili o obsodbi Oreba in njegovih tovarišev. Priobčili so tudi Havasovo poročilo o zagrebških manifestacijah za Nj. Vel. kralja in demonstracijah zoper destruktivne akcije, ki se organizirajo v inozemstvu.

Nekateri listi, tako n. pr. »Petit Parisen«, so prinesli tudi Reuterjevo poročilo o zvezah med atentatorji in sosednjimi državami. Spet drugi listi so pa ponatisnili poročilo agencije »Sud-Est«, ki pravi, da je dognano, da se v inozemstvu pripravljajo atentatorji, ki se urijo v posebnih taboriščih. To poročilo je objavil tudi glavni socialistični organ »Populaire« pod naslovom:

»Mussolinijeva vlada je dala denar za teroristično akcijo v Jugoslaviji.«

Zdravstveno stanje Ljubljane

Iz poročila mestnega fizikata o zdravstvenih prilikah v letu 1933

Ljubljana, 30. marca.

Mestni fizikat je zbral podatke o splošnem zdravstvenem stanju, higijenskih napravah in svojem delovanju na zdravstvenem polju v letu 1933. Uradno ljudsko štetje 31. marca 1931 je ugotovilo, da je štela Ljubljana takrat 59.758 prebivalcev. Ob koncu predlanskega leta je štela Ljubljana 62.000 prebivalcev, ob koncu lanskega leta pa blizu 65.000.

Rojstva

Otrok je bilo lani rojenih 2.000 vštevši 46 mrtvorojenih. Matere, domačinke v mestu so rodile 726 otrok, od tega 355 dečkov in 371 deklic. V zakonu je bilo rojenih 623 otrok, izven zakona pa 103. Vpoštevajoč le otroke domačine odpade na 1000 prebivalcev 11.7 rojstev, kar pomeni znaten padec napram lanskim 14.1 rojstev na 1000 prebivalcev. Najrodovitnejše so bile domačinke v starosti od 26 do 30 let, ki so rodile 245 otrok. V starosti od 21 do 25 let so rodile domačinke 187 otrok, v starosti 31 do 35 let pa 138. Najrodovitnejši je bil april, ko je bilo rojenih 80 otrok. Prvič je rodilo 1 mater drugič 196, tretjič 93, četrtič 58, nad desetič pa šest mater. Največ otrok se je rodilo obrtniškim uslužbencem in obrtnikom, in sicer 167, takoj za njimi pa uradnikom s 121 in delavcem s 112 rojstvi.

Umiranje

Med stalno v Ljubljani bivajočimi je umrlo lani 279 moških in 363 žensk. Umrljivost Ljubljančanov je torej znašala 10.4 na 1000 prebivalcev, tako da rojstva še vedno prevladujejo nad številom smrti. Razen 642 domačinov je umrlo lani še 512 drugih, in sicer 279 moških in 233 žensk. Skupno je torej umrlo v Ljubljani lani 1154 oseb. Največ domačinov je umrlo v oktobru (69), najmanj pa v novembru (36). Bolezni srca in žil so zahtevale 92 žrtev, ostarelost 80, rak in druge novotvorbe 79, bolezni možganov in živcev, vštevši možgansko kap 78 razne oblike tuberkuloze 70, bolezni prebavil 56, bolezni dojenčkov 51, bolezni dihal 46, samomorov je bilo 16, smrtnih nezgod 10, uboja 2. Značilno za Ljubljano je, da je umrljivost za ostarelostjo vedno na drugem ali tretjem mestu. Umrljivost na raku in sličnih novotvorbah se je pomaknila že na tretje mesto, umrljivost na tuberkulozi pa na zadnje mesto. Tudi umrljivost dojenčkov pada. Število samomorov zadnja leta narašča. Število smrti v dobi dojenčka je sicer absolutno veliko, vendar pa v primeri s prvimi leti po vojni in v primeri z drugimi mesti je zelo ugodno. Število mrtvorojenih od mater, ki stalno bivajo v Ljubljani, je znašalo lani 17.

Porok je bilo lani 633, znatno manj kakor prejšnja leta.

Tuberkuloza

Tuberkuloza je zahtevala lani 70 žrtev, in sicer 35 moških in 35 žensk. Umrljivost za tuberkulozo v Ljubljani od svetovne vojne stalno pada in kaže zadnja tri leta tendenco ostati na isti višini. Protituberkulozni dispanzer v Ljubljani je imel lani 3050 klinčnih pregledov, 680 posvetovanj, 1296 rentgenoloških preiskav itd. Materijelni izdatki so znašali 44.959 Din, samo za mleko in kruh je bilo izdanih 18.398 Din. Dispanzer je poslal na svoje stroške v počitniške kolonije ogroženih ali na žlezah bolnih 67 šolskih otrok in plačal za nje 25.795 Din.

Nalezljive bolezni

Tifuznih bolezni je bilo lani 31 primerov (smrtni 1), griže 5 (smrtni 1), škrlatinke 110 (smrtni 4), davice 145 (smrtni 1), šena 41, trahoma 4, influence 34 (smrtna 2). V tesni zvezi s pobijanjem nalezljivih bolezni je vprašanje nove moderne infekcijske bolnice v Ljubljani. Infekcijski paviljon splošne bolnice je premajhen in nima prostorov za izolacijo sumljivo bolnih, zato se večkrat pripeti, da se osumljeni bolnik šele okuži ko pride na oddelek. Ker morajo že zdravi rekonvalescenti do odhoda iz bolnice prebivati v isti sobi z akutno bolnimi, se večkrat pripeti, da kot ozdravljeni po prihodu domov okužijo brate, sestre ali so šolce. Po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni je mestna občina dolžna do prihodnjega leta zgraditi svojo bolnico za nalezljive bolezni. Pri banski upravi je bilo v tem pogledu že več anket, in pokazalo se je mnenje, naj bi se zgradila moderna infekcijska bolnica za mesto in okoliš, ki bi segal približno do Trebnjega, Cerknice, Rakeka, vso Gorenjsko in pa Zasavje do Zidanega mosta.

Reševalna postaja

je imela lani 2558 prevozov, od tega samo 45 z rešilnim vozom, druge pa z rešilnimi avtomobili. Zaradi notranjih bolezni je bilo 888 prevozov, zaradi nezgod in poškodb 526, zaradi poroda ali splava 314, slepiča in kile 148, krvavitve 135, živčnih bolezni 69, umobolnosti 63, nalezljivih bolezni 53, zastrupljenja 45 ter kožnih in spolnih bolezni 12. Še živih samomorilcev je bilo prepeljanih 19.

Da bi se razmere zboljšale

V svrho izboljšanja zdravstvenih razmer v Ljubljani je potrebno, da se v doglednem času uspešno rešijo sledeče zdravstvene zahteve:

Zvišanje števila zaščitnih sester v smislu zakona o samostojnih zdravstvenih občinah; zgraditev moderne infekcijske bolnice; zgraditev mrliške veže z mrtvašnico; ustanovitev dečjega doma in gozde šole v Tivoliju; modernizacija in povečanje števila javnih stranišč; ustanovitev zdravniške posvetovalnice za sokolska društva in športne organizacije; ureditev dežurne zdravniške službe v mestu; naložitev higijenskega katastra vseh stavb in stanovanj; zgraditev krematorija za mrhovino in živalske odpadke; motorizacija prevoza infekcijsko bolnih; ustanovitev zobnega ambulatorija za nepremožne prebivalce in ustanovitev zaprtega javnega kopališča za šišenski in vodmatski okraj in rečnega kopališča za šolsko deco, kjer bi se vršilo kopanje in plavanje pod nadzorstvom in brezplačno.

široka carinska pooblastila Rooseveltu

Sklepati bo smel tudi trgovinske pogodbe, toda ne sme se dotakniti vojnih dolgov

Washington, 30. marca. r. Reprezentančna zbornica je z 272 proti 17 glasovi sprejela zakonski načrt, ki daje predsedniku Rooseveltu dalekosežna carinska pooblastila. Roosevelt bo imel pravico znižati ali povišati carinske tarife za 50 odstotkov ter sklepati carinske in trgovinske pogodbe brez odobritve kongresa.

Washington, 30. marca. AA. Reprezentančna zbornica je sprejela zakonski načrt o carinskih tarifah in istočasno pooblastila predsednika Roosevelta, da sme stopiti v trgovinske razgovore s tujimi državami. Reprezentančni dom je v soglasju z vlado omejil ta pooblastila predsedniku republike na tri leta. Istočasno je sprejel amandman g. Winsona, ki pravi, da v teh pooblastilih predsedniku Rooseveltu ni razumeti pravice, da bi smel znižati ali črpati vojne dolgove tujih držav Ameriki.

Pariz, 30. marca. AA. Iz Washingtona poročajo, da je znani ameriški profesor Wirth, ki je trdil v ameriškem parlamentu in v novinarskih krogih, da je neki član »možganskega trusta« rekel da bo ta trust v kratkem postavil na mesto Roosevelta nekega diktatorja — izjavlja, da gre (Wirth) rajši v zapor kakor pa, da odkrije ime osebe, ki mu je izdala ta načrt »možganskega trusta«. Wirth zahteva, da se nujno uvede anketa o delovanju možganskega trusta in da se v prvi vrsti ugotove zlorabe te organizacije na zakonodajnem polju.

Rigorozna štednja v Franciji

Znižanje uradniških plač in redukcija uradništva — Revizija pokojnin — Drugi ukrepi

Pariz, 30. marca. r. Francoska vlada je imela včeraj pod predsedstvom predsednika republike dolgo sejo, na kateri je razpravljala o ukrepih za izvedbo rigorozne štednje v državnem gospodarstvu na osnovi pooblastil, ki jih je dobila vlada od parlamenta. Sklenjeni ukrepi bodo objavljeni šele po veliki noči. Današnji listi pa že poročajo nekatere podrobnosti in podčrtavajo, da hoče vlada s temi ukrepi doseči prihranke v višini 2.5 miljarde frankov. Ta vsota naj bi se dosegla z znižanjem števila uradništva za 10 odstotkov, s čimer bi se prihranilo 750 milijonov; 400 do 500 milijonov bi se doseglo z znižanjem uradniških plač za 5 do 10 odstotkov, 500 do 700 milijonov pa z revizijo pokojnin, pri čemer se bodo odvzele pokojnine vsem onim, ki imajo kake druge dohodke ali lastno premoženje. 700 milijonov hoče vlada doseči z znižanjem kreditov v raznih ministrstvih, od tega najmanj polovico z znižanjem kreditov za narodno obrambo. Prav tako je vlada odločena izvesti tudi revizijo pokojnin bivših bojevnikov, pri čemer hoče prihraniti najmanj eno miljardo. Istočasno s temi ukrepi namerava vlada izdelati tudi obsežen gospodarski načrt, ki naj bi omogočil oživljenje vsega gospodarstva in zaposlitev najmanj 100.000 brezposelnih.

Pariz, 30. marca. AA. Iz tega, da je podpis in objava odloka o finančnih ukrepih odgodena do srede, sklepajo levičarski politični krogi, da je pričakovati in da vlada sama s tem računa, da bo reakcija na te njene ukrepe zelo živa. Zato je vlada odložila objavo teh odlokov čez velikonočne praznike. Vrhu tega ne bodo ti ukrepi objavljeni hkratu, temveč postopno, da se reakcija kolikor toliko ublaži.

Ministri gredo z vzgledom naprej

Pariz, 30. marca. AA. Havas poroča: Kot prvi prispevek k delu za finančno obnovo, ki se ga je lotila vlada, so sklenili predsednik republike in vsi ministri, da se jim od 1. aprila t. l. znižajo plače za 15%.

Drzen napad na vlak v Rumuniji

Bukarešta, 30. marca. p. Snoči je bil na poštni vlak na progi Bukarešta-Jasy izvršen skrajno drzen napad. Doslej še neznani razbojniki so napadli vlak na odprti progi, se povspeli v poštni voz, zvezali uradnika in pobasali vse, kar je imelo kako vrednost. Iz vagona so pometali svojim zaveznikom, ki so čakali ob progi, tudi dve denarni vreči, v katerih je bilo skupno pol milijona lejev. Za roparji ni doslej še nobenega sledu.

Uvedba smrtne kazni v Španiji

Madrid, 30. marca. d. Španska vlada se je odločila končnoveljavno za predlog, po katerem naj se zopet uvede smrtna kazen za dobo enega leta. Smrtna kazen naj bi se izrekala za napade z razstrelivi in atentate, za napade z orožjem, če jih izvrši več ljudi, in za napade na železnice in druge splošno koristne naprave.

Finančni minister je bil pooblaščen, da naj zahteva od parlamenta kredit 1.7 milijona peset za ustanovitev koncentracijskega taborišča na Kanarskih otokih, kjer bi zbirali zločince, v potrebi pa tudi politične **kaznjence**.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo

Beograd, 30. marca. p. Italijanski tisk se mnogo bavi z novo nemško politiko. Listi poudarjajo, da se je Nemčija v zadnjem času orientirala proti Italiji in da se skuša nasloniti na Poljsko in Jugoslavijo. Obrisi zbližanja s Poljsko in Jugoslavijo se že jasno kažejo, zlasti v gospodarskih panogah. Milanski »Sole« pravi, da prevladuje v Beogradu, kjer se že nekaj dni vršijo trgovinska pogajanja med Nemčijo in Jugoslavijo, mnenje, da je Nemčija pripravljena pristati na znatne gospodarske koncesije v korist Jugoslavije.

Drevi ob 19. uri v operi

„PARSIFAL“

Gostuje v naslovni vlogi **H. Döpfer.**

Cene znižane.

Napredovanja učiteljev

Beograd, 30. marca. p. V višjo skupino so napredovali naslednji učitelji odnosno učiteljice: Marija Grobelnik v Črenšovcih, Justina Habjht v Štorah, Anka Fanton na Jezerskem, Josip Golob pri Sv. Trojici, Vida Hribovšek v Motniku, Zora Stašič v Mariboru, Helena Skoupil v Kočevju, Marija Šeme v Jurkloštru, Milica Stupan v Mariboru, Viktor Knapič v Žalcu in Janko Knapič v Kapeli.

Atentat na liberalnega voditelja

Bukarešta, 30. marca. Včeraj popoldne je bilo oddanih na avtomobil, s katerim so se vračali voditelji liberalne stranke s predsednikom Bratianom z nekega shoda v Černovicah, več strelov iz pušk. Krogle so razbile na avtomobilu šipe, vendar pa k sreči ni bil nihče ranjen. Misli se, da gre za dejanje politične osvete.

Močan potres v Rumuniji

Bukarešta, 30. marca. AA. *Snoči ob 22. so tu občutili močnejši potres.*

Bukarešta, 30. marca. AA. Rador poroča: Snoči ob 22 ure so v vsej državi čutili potres. Njegov epicenter je bil po vsej priliki v Rumuniji. V Bukarešti sami je potres napravil paniko v gledališčih in restoranih. Stara poslopja so se podrla, na dveh krajih je pa nastal tudi ogenj. Seizmološki aparati so prenehali delovati. Žrtev ni.

Vremensko poročilo JZSS

Bohinj — Bohinjska Bistrica, 30. marca: +1, megleno, na hribih jasno, smuka idealna.

Bled, 30. marca: +5, lepo, jasno, mirno.

Kranjska gora, 30. marca: +2, jasno, barometer stoji, mirno, 40 cm srenja, smuka ugodna. Vršič in Tamar 250 cm snega.

Skalaški dom na Voglu, 29. marca: —1, zrnjevec, pretežno jasno, smuka prav dobra, izgledi za praznike izborni.

Staničeva koča pod Triglavom, 29. marca: —6, mirno, lepo solnčno, solnat sneg, v senci pršič, smuka prav dobra.

Kofce, 30. marca ob 7. zjutraj: —6, sreni, smuka prav dobra.

Umor sodnika Princea pred razjasnitvijo

Senzacijonalne aretacije se še nadaljujejo — Preiskava se vrši z vso energijo

Pariz, 30. marca. AA. Vsi pariški listi prinašajo danes kot pravo senzacijo vest o aretaciji treh oseb, o katerih so prepričani, da so neposredno zapletene v umor sodnega svetnika Princea. Preiskovalne oblasti nočejo dati podrobnosti o teh aretacijah. Zdaj se vrše proveritve izpovedb teh oseb, ker so skušale izkazati svoj alibi. Gre za ljudi, ki so pripadali igralskim in ap**aškim** krogom.

Pariz, 30. marca. AA. V zvezi z aretacijo bivšega lastnika nočnega lokala na Mont Martru, avtentičnega barona de Lysaca, marseillskega trgovca z mamili de Venture in Korzičana Spirita, ki je obogatil pri trgovanju z belim blagom, pišejo današnji pariški jutranjiki, da so te tri osebe aretirali zaradi suma, da so ubili sodnika Princea ali pa nekoga podkupili, da ga ubije. Ti aretiranci so bili v tesnih zvezah s celotno tolpo Aleksandra Staviskega in so jih nekaj dni pred umorom sodnika Princea stalno videli v družbi bivšega tajnika Saviskega, Romagnina, boksača Georgesa Enga, znanega pod imenom »Belolasi Jo« ter ravnatelja zloglasne pariške igralnice »Frolic's«. Vsekako, pravijo listi, četudi Lissac, de Venture in Spirito ne bi bili neposredni morilci sodnika Princea, vse kaže, da zanje umor na železniški progi pri Dijonu ne predstavlja umika skrivnosti in zato je treba morilce iskati med njimi ali pa v njihovi neposredni okolici, o kateri resno domnevajo, da je organizirala dijoneški zločin.

Preiskovalne oblasti so vso noč zasliševale te tri osebe in izvršile v njihovih stanovanjih v Marseillu in Parizu hišno preiskavo. Splošno mnenje je tako v notranjem ministrstvu kakor tudi v pariških časopisnih krogih, ki vodijo posebno anketo o dijonskemu zločinu, da gre to pot za prave morilce sodnika Princea in da se bo te dni ta mračna afera, ki je toliko razburila francosko javno mnenje, popolnoma razčistila.

Podrobni rezultati preiskave aretiranih Lisaca, Ventura in Spirita so v interesu nadaljne preiskave še zmerom popolnoma tajni. Vzlic temu se pa v krogih, ki so blizu preiskovalnim oblastvom, doznava, da je pričakovati še danes ali pa jutri nove senzacionalne aretacije v Parizu, Marseillu in Dijonu. Vse kaže, da bodo v Dijonu aretirali nekega znanega tamkajšnjega zdravnika, ki ima kliniko v neposredni bližini kraja, kjer so našli sodnika Princea umorjenega.

Fašisti in komunisti v Angliji

London, 30. marca. w. Na zborovanju Mosleyevih fašistov v Bristolu je prišlo sinoči do hudih nemirov. Pred poslopjem se je zbralo več sto komunistov, ki so napadli fašiste in skušali zasesti poslopje. Več komunistov so morali s silo odstraniti iz dvorane. Šele večji oddelek policije je vzpostavil red in mir. Pet oseb je bilo ranjenih, med njimi tri hudo.

Proračun škofjeloške občine

Občina je morala uvesti nove trošarine — Izdatki so predvideni na 252.000, dohodki pa na 241.000 Din

Škofja Loka, 29. marca.

Škofjeloški občinski odbor je v petek zaključil proračunsko razpravo, ki je trajala tri dni. Prva seja je bila v torek in najprej je bil v razpravi proračun ubožnega sklada. Ta postavka je bila znižana od 45.000 na 40.000, Znižana je bila tudi podpora za ubožce v odgojnih zavodih od 10 na 8000, povišan pa prispevek za denarne podpore od 20.000 na 24.000. Lani je bilo v proračunu 2000 Din za tuje ubožce, letos je pa ta postavka odpadla. Proračun ubožnega sklada znaša 77.150 Din, kril se bo s prispevkom iz občinske blagajne v znesku 60.000 Din, drugo pa iz najemnin, taks, povrnjenih podpor itd.

Sledila je razprava o proračunskih izdatkih. Skoraj vse postavke so bile znižane, le za javno razsvetljavo se je določilo 3000 več. Gasilci dobe 1000 Din. Največja je postavka za ljudsko prosveto. Za osnovno šolo je določenih 185.959 Din, za dekliško šolo 3500, za meščansko pa 119.210. Za vzdrževanje cest je določenih 19.000, za vodnjake 1000 Din. Nova je postavka za bednostni sklad dravske banovine v znesku 4790 Din. Društvom se je določilo 1000 Din podpore, za nadaljevalno šolstvo se bo porabilo 6000, za vzdrževanje poslopij 5000, za davke 7000, za zavarovalnino mestnih hiš 800, za vzdrževanje klavnice 4000. Vsi izdatki znašajo okrog 525.000 Din.

Med dohodki je bila najprej določena trošarina na alkoholne pijače, približno enaka, kakor lani. Le trošarina na vino se bo povišala do najvišje dopustne mere. Razne takse so ostale neizpremenjene. Skupni dohodki bi znašali 241.000, tako, da bi znašal primanjkljaj 284.000. Občinski odbor je stal pred težko odločitvijo, ali zvišati občinske doklade na 174%, ali pa najti kritje na drug način. Ker so člani odbora naglašali, da bi davkoplačevalci novih bremen ne zmogli, je bilo sklenjeno, da ostanejo doklade iste, kakor lani, pač se pa na novo uvede trošarina na vse manufakturno, galanterijsko, specerijsko, železarsko in drugo blago, ki se uvaža v Škofjo Loko ali izvaža iz nje. Tako upa dobiti občina okrog 50.000 Din, kar pa ne bo šlo na račun konzumenta.

O trošarinah je sklepal odbor v sredo in seja je bila dokaj burna. Nadaljevati se je morala v petek, ko so bile trošarine končno spravljene pod streho. Trošarine se bodo lahko plačevale pavšalno, posebno od kisa, zdravil, slaščic, eventuelno tudi od piva, sifona in mleka.

Potem so prišli na vrsto tekoči posli. Občina bo morala v kratkem nastaviti blagajnika. V upravni odbor meščanske šole sta bila izvoljena gg. Viktor Žužek in Oton Burdych. Ta korporacija je za Škofjo Loko nova in vodila bo vse gospodarstvo meščanske šole. Z 8000 Din, ki so na razpolago iz bednostnega sklada, se bo renovirala škarpa proti Vincarjem, kolikor se bo pač mogla. Občinski odbornik Lotrič je opisal težak položaj škofjeloškega obrtništva in apeliral na meščane, naj bi raje kupovali domače izdelke, kakor pa tuje.

Sodba v tihotapski aferi

Obravnava, ki je vzbujala v Ljubljani splošno zanimanje, je bila včeraj končana. — Vsi trije obtoženci obsojeni.

Ljubljana, 30. marca.

Sinoči je bila končana obravnava v tihotapski aferi, ki je v Ljubljani vzbudila izredno zanimanje. Razprava se je pričela ob 14.45. Najprej se je oglasil k besedi zagovornik Špadijera dr. Krivic. Glede na poročilo nekega časopisa, da je priča nadzornik Fortič izpovedal, da je hotel upravnik carinarnice g. Mijušković vso stvar zatušati, je dr. Krivic govoril z upravnikom. Ta je izjavil, da je Fortičeva izpoved neresnična in da bi bil kmalu zaradi tega suspendiran. Nadzornik Fortič se mu je tako predstavil, da je domneval, da ima pred seboj policijskega inspektorja. Zahteval je od Fortiča, da napravi pismeno prijavo, na katero edino more postopati. Mijušković je takoj odšel na finančno direkcijo, kjer je vso stvar prijavil šefu carinskega odseka Vukmiroviću. Dr. Krivic predlaga, da se zasliši upravnik Mijušković.

Državni tožilec dr. Fellaher je predložil obsodbo dravske finančne direkcije, iz katere je razvidno, da sta bila Špadijer in Padjen odpuščena iz službe in kaznovana vsak s po 120.000 Din ali letom dni zapora.

Zaslišan je bil potem šef odseka za carino na finančni direkciji Vukmirović. Na finančni direkciji so poizvedovali preko našega poslaništva na Dunaju, da li je Šmalčeva proti koncu novembra nakupovala na Dunaju blago. Več tvrdk ni dalo nobenega pojasnila, dočim je tvrdka Pelzindustrie sporočila, da je obtoženka kupila 381 komadov kožic. Blago je bilo 29. novembra kot ročna prtljaga v kovčegu odposlano v Jugoslavijo. Ne spominja se točno, ali stoji v tem spisu, kdaj je obtoženka osebno nakupovala blago. Sam je čital dopis poslaništva, ki je sedaj zaradi priziva obeh carinikov v ministrstvu financ. Poizvedovali so tudi pri obmejnem komisarijatu v Mariboru, da bi dognali, kaj je bilo v kovčegu, kar pa ni bilo mogoče.

Šmalčeva: Meseca novembra sploh nisem bila na Dunaju pri tvrdki Pelzindustrie. Kože sem kupila 27. oktobra v Unionu od zastopnika tvrdke Pelzindustrie. Mesec pozneje sem se peljala na Dunaj, vendar ne zaradi kož.

Državii tožilec je izjavil, da avstrijske oblasti kovčega zato niso pregledale, ker je izvoz kož carine prost, kar je potrdil tudi Vukmirović in so zato tudi tozadevne poizvedbe v Mariboru ostale brezuspešne.

Sledili so plaidoyeri.

Državni točilec dr. Fellacher je v svojem obsežnem govoru uvodoma ugotovil, da so v dravski banovini primeri, da bi uradništvo ne izpolnjevalo svojih službenih dolžnosti vestno in pravilno, silno redki. Da sta prišla obtožena carinika na zatožno klop, je kriva Šmalčeva. V nadaljnem je navajal rezultate razprave. Priča Zakovšek je ovrgel Špadijerov zagovor. Padjenov zagovor glede neznanca v nebotičniku je smešen in nemogoč, kajti nikdo ne bi za neznanega človeka tvegal tega, kar je Padjen. Hotel je valiti krivdo na trošarinske uradnike, ki so samo vestno vršili svojo službo, sicer bi danes sedeli kot sokrivci na zatožni klopi. Dejanje Šmalčeve je vredno največje obsoje. Mnogo je v Ljubljani trgovcev, ki v redu plačujejo carino in trošarino, čudijo se pa, da morejo drugi trgovci prodajati blago po nižji ceni, čeprav so ga kupili pri isti tvrdki. Na ta način trgovci kot je obtoženka zavajajo poštene trgovce, da skušajo z raznimi manipulacijami oškodovati državo, samo, da bi znižali svoje prodajne cene. Šmalčeva je dovolj premožna, da ji tega ne bi bilo treba storiti. Sedaj ko je uničila dve družini, se sigurno ne bo brigala zanje. S strogo sodbo naj se doseže, da se cariniki v bodoče ne bodo dajali več zavajati.

Dr. Krivic, Špadijerov zagovornik je v začetku izpodbijal verodostojnost priče Zakovška. Glede izpovedi mitničarjev je dejal, da je šlo za nagrado in je zato treba gledati na dogodek z drugimi očmi. Ni nobenega dokaza, da bi bil Špadijer v zvezi s Šmalčevo in da bi ji hotel koristiti. Človek, ki vzbuja zaupanje, gre lahko brez pregleda mimo carinika, pa nikdo ne pravi, da mu je carinik hotel koristiti. Tukaj je kovčeg predložil celo kolega. Špadijer je zagrešil disciplinski prestopek, ki spada pred drugi forum in predlaga oprostitev.

Padjenov zagovornik dr. Grosman je navajal, da Padjen ni carinil, temveč je kot stranka prispel s kovčegom k Špadijeru, da ga ocarini. Bil je torej privatna stranka, ki je ves postopek prav nič ne briga. »Hvatačka« nagrada je morda vplivala na izpovedi nekaterih prič. Predlaga oprostilno sodbo.

Dr. Vavpetič je izpodbijal utemeljenost obtožbe. O zvezi med Padjenom in obdolženko ni nobenega dokaza. Šmalčevi se ne more dokazati, da bi nagovarjala Padjena. Ni aktivno posegla v dejanje. Nikjer ni dokazano, da bi bilo blago v kovčegu in ono, zaplenjeno v trgovini, isto. Predlaga, da se obtoženka oprosti.

Predsednik senata je ob 18.45 naznanil konec razprave in so se sodniki umaknili v posvetovalnico. Ob 20. je bila izrečena sodba.

Vsi obtoženci so krivi po obtožnici in se obsodijo: Špadijer na 4 mesece, Padjen na 4 mesece 10 dni, Šmalčeva na 6 mesecev strogega zapora. Vsem se všteje preiskovalni zapor. Padjen se oprosti krivde, da bi skušal zapeljati Viranta z besedami, da raje plača njemu.

Vsi zagovorniki so prijavili priziv zaradi previsoke kazni, državni tožilec pa priziv zaradi prenizko odmerjene kazni.

Kongres jugoslovanskega trgovstva

Ljubljana, 30. marca.

Kakor smo že poročali, se bo dne 12. in 13. vršil v Skoplju kongres jugoslovanskega trgovstva, na katerem bo osnovana Centrala zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije.

Odbor za pripravo kongresa je poslal sedaj Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani tale navodila in pojasnila glede prevoznih stroškov. Stroški so porazdeljeni v tri skupine:

I.

Stroški za potovanje na kongres v Skoplje in iz Skoplja preko Soluna in Aten, Krfa in Drača v Dubrovnik bi znašali tja in nazaj iz Ljubljane odhod in povratek:

Vlak II. razr. in parobrod I. razr. Din 2.520; vlak II. razr. in parobrod II. razr. Din 2.226; Vlak III. razr. in parobrod III. razr. 1.600; Vlak III. razr. in parobrod IV. razr. Din 1.500; Vlak III. razr. in parobrod IV. a razr. Din 1.400.

Te prevozne cene veljajo torej za celotno potovanje tja in nazaj.

II.

Stroški za potovanje iz Ljubljane v Skoplje in nato izlet Gradsko—Prilep—Bitolj—Ohrid—Gostivar—Tetovo—Skoplje tja in nazaj znašajo iz Ljubljane — odhod in povratek. Vlak II. razr. 752 Din; vlak III. razr. 550.— Din.

III.

Za one, ki se ne žele udeležiti potovanja Solun—Dubrovnik ali potovanja Skoplje—Prilep—Bitolj—Ohrid—Gostivar—Tetovo—Skoplje, pa bi se udeležili le kongresa v Skoplju, znašajo prevozni stroški iz Ljubljane — odhod in povratek:

Vlak II. razr. 482 Din; vlak III. razr. 140 Din.

Udeleženci iz dravske banovine imajo na železnici do Ljubljane 50 odstotni popust.

Prehrana na ladji stane dnevno 70 Din.

Zveza trgovskih združenj vabi vse trgovstvo, da se ob teh ugodnostih v čim večjem številu udeleži te velike manifestacije jugoslovenskega trgovstva.

Zveza prosi vse gg. trgovce in druge:

1. one, ki so se pri združenjih že prijavili, da do **3. aprila** sporoče Zvezi, jeli se bodo udeležili celotnega potovanja Skoplje—Solun—Dubrovnik.

Ti udeleženci, ki se nameravajo udeležiti tudi potovanja preko Soluna—Dubrovnik, naj do **15. aprila** t. l. nakažejo na račun zakupa ladje:

Za II. razred Din 1.000; za III. razred Din 500.— po položnici, ki jo prejmejo po naročilu od Zveze.

Vsi udeleženci, ki se udeleže celotnega potovanja, Skoplje—Solun—Dubrovnik, naj do **13. aprila pošljejo Zvezi tudi dovoljenje** pristojne upravne oblasti (srezkega načelstva) za potovanje: in

po tri fotografije: 6×9 v svrho skupnega potnega lista.

2. Zveza sprejema prijave za potovanje po Južni Srbiji in za udeležbo na kongresu v Skoplju tudi do 13. aprila. Tem udeležencem ni potrebno dovoljenje pristojne upravne oblasti za potovanje in slik za skupni potni list.

Zveza prosi vse, ki se nameravajo udeležiti potovanja po skupini I., II. ali III., da to v prijavi sporoče; udeležence pod skupino I. pa, da do določenega roka vpošljejo zgoraj omenjeni znesek, dovoljenje za potovanje in tri fotografije ter prijavo.

Podrobnejši program bo Zveza še objavila.

Mirim kraljica čokolade

RECEPT za dobro domačo torto.
20 dkg sladkorja in 8 rumenjakov prav dobro zmešaj. Nato prideni 14 dkg zmletih neolupljenih mandeljnov, kos nastrgane kuhinjske čokolade »Mirim«, kakih 15 zrn dobro zmlete kave, naposled pa vmešaj še sneg 8 beljakov. Testo stresi v namazan model in speci. Pečeno razpolovi, namaži s poljubno kremo in zopet zloži.
KUHAJTE z »Mirim« kuhinjsko čokolado.

Novomeščani in tujski promet

Novo mesto, 29. marca.

V posvetovalnici mestne občine se je vršil v torek 27. t. m. zvečer občni zbor Tujsko-prometnega in olepševalnega društva v Novem mestu, ki je bil glede na prejšnje občne zbore izza 15 let nazaj rekordno obiskan. Izmed pravih meščanov se je pa občnega zbora udeležil le eden, kar pač v Novem mestu rojenim ne dela časti, posebno če pomislimo, da je bilo razposlanih 600 vabil na občni zbor. Občni zbor pa je bil tudi zelo zanimiv, kajti po običajnih poročilih in izglasovanju razrešnice staremu odboru je dosedanji predsednik društva, ki mu je predsedoval celih 15 let, izjavil, da predsedniškega mesta ne more več prevzeti, ker je zadržanje mestne občine in večine javnosti, oziroma meščanskega elementa, ki bi moral biti prvi v delu za napredek mesta — tako, da faktično onemogoča vsak napredek in uspešno delovanje društva, ki deluje izključno v dobrobit, napredek in procvit mesta. Mestna občina je v zadnjih letih votirala po vsakoletnih proračunih za društvo zneske, ki naj bi vsaj nekoliko pripomogli uresničiti začrtani program. Tako je n. pr. leta 1932 mestni občinski svet v svoji javni seji odobril društvu znesek 10.000 Din, kar se je razglasilo javnosti potom časopisja. Faktično pa je do danes, prvega četrtletja 1934, dobilo društvo po mnogih prizadevanjih izplačanih le 1000 Din, medtem ko še ni prejelo niti zaostanka iz leta 1931 in ne beliča iz proračuna za l. 1933.

Ker društvo razen malenkostnih članskih prispevkov nima nobenih drugih dohodkov a dejansko opravlja dela, ki bi jih sicer morala opravljati mestna občina sama, je obstoj društva takorekoč odvisen od rednih prispekov s strani mestne občine, ki jih pa društvu kljub temu, da so bili po proračunih odobreni, ni hotela izplačati. Zato je dosedanji predsednik in z njim ves odbor odstopil ter ni hotel nihče prevzeti nobene društvene funkcije več. Pa tudi vsi ostali, na občnem zboru navzoči člani so odločno odklonili pod takimi pogoji kakršnekoli funkcije, ker kažejo merodajni faktorji napram društvu skrajno brezbrižnost. Glede na to je občni zbor soglasno sklenil, da naj mestna občina, kateri v primeru razida po pravilih pripada društveni inventar, sama prevzame agende društva.

Ogorčeni nad popolnim nerazumevanjem mestne občine in pristnih novomeških rojakov-meščanov tujskega prometa in olepšave mesta so se zborovalci razšli.

Iz Maribora

— **Pomožna blagajna »Naprednost«** je imela nedavno svoj redni letni občni zbor. Na seji pa se je izvoljeni odbor konstituiral sledeče: predsednik g. Jakob Gregorec, njegov namestnik g. August Škof iz Ljubljane in odborniki gg. Alojz Leskošek iz Celja, Ignac Straus iz Pobrežja pri Mariboru ter Ferdo Rozman iz Maribora. Za zastopnika politične oblasti fungira komisar sreskega načelstva g. Modrijan.

— **Bolnica dobila novega primarija.** Šef prosekture tukajšnje splošne bolnice g. dr. Hribar je bil imenovan za primarija.

— **Spečega gospodarja je napadel s sekiro.** Globoko je pretresel decembra lanskega leta vaščane v Velikih Moravcih grd zločin nehvaležnega hlapca Alberta Levačiča. Ta je služil pri posestniku Rogliču, ki je bil v splošnem zadovoljen z njim. Po nekem napornejšem delu je Roglič pogostil Alberta s pribuljkom, katerega sta prav pridno zalivala z žlahtno kapljico. Kmalu sta se ga oba pošteno nalezla, zlasti gospodar, katerega se je lotil spanec. Kar na klopi je pijani gospodar zaspal. Zagoneten pa je nadaljni razvoj tragičnega dogodka. Brez vsakega povoda je navalil hlapec Levačič na spečega gospodarja oborožen s sekiro. Hladnokrvno ga je Albert udaril z vso silo z ostrino sekire po obrazu, da mu je curkoma lila kri iz 14 cm dolge zevajoče rane. Mimoidoči sosedje so slišali zamolklo hropenje smrtno ranjenega Rogliča. Pogledali so v hišo in ga našli nezavestnega v mlaki krvi. Takojšnja zdravniška pomoč je rešila poškodovancu življenje, ki je viselo na zadnji nitki. Kmalu so orožniki izsledili zločinca in v sredo ga je obsodil mali senat tukajšnjega okrožnega sodišča na 8 mesecev zapora. Kazen je bila izrečena pogojno na 2 leti, ker je dejanje skesano in jokaje priznal.

— **Nesreča pri sekanju drv.** V četrtek proti večeru je sekal 35letni zasebnik Pernat Ervin iz Trstenjakove ulice za praznike drva. Po nesreči pa mu je sekira spodletela in se zasekala v prst na levi roki. Zaradi krvavitve je moral ponesrečenec iskati zdravniške pomoči.

— **S plinom se je zastrupil in umrl.** V torek popoldne si je hotel skuhati 28letni trgovec Edmund Höffer iz Maribora kavo na plinskem štedilniku. Po končanem opravilu pa je v svojo nesrečo pozabil zapreti plinsko pipico. Uhajajoči plin je kmalu omamil Höfferja, ki se je nezavesten zgrudil. Ko je prišla v sobo služkinja, se ji je nudil žalosten prizor. Takoj je poklicala v isti hiši stanujočega zdravnika, ki pa zastrupljenca ni mogel več pomagati, kajti kmalu je Höffer umrl. Pogreb tragično preminulega je bil danes ob 16. uri na pobrežkem pokopališču.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Smuški svetovni rekordi v filmu

Metod Badjura je ujel na filmski trak vse faze velikih tekem v Planici

Ljubljana, 30. marca.

Kdor ni bil tako srečen, da bi bil videl smuške tekme v Planici, jih bo pa lahko šel pogledat v kino Matico, ker je naš znani strokovnjak in avtor najboljših slovenskih filmov Metod Badjura v Planici ujel na filmski trak tudi vse faze tekem, da bomo lahko občudovali tudi vse najznamenitejše skoke, ki so našim krajem prinesli slavo svetovnih rekordov.

Da bodo pa ljudje še bolj nestrpno pričakovali užitkov, je Metod Badjura pred ta film postavil še nekaj drugih logodkov in prizorov, ki bodo prav tako zanimali našo javnost. V minulem letu so našo banovino zadele tudi hude nesreče, a najhujša med njimi je bila povodenj, ki je zlasti težko zadela Barje in Struge. Na filmu vidimo barjansko jezero s podrtimi hišami in bednimi poplavljenci, a tudi domačine in meščane, ki se vozijo s splavi po jezerih ali pa bredejo po vodi peš, a tudi s kolesi, vozovi in avtomobili. Še huje je bilo v Strugah in na filmu vidimo, kako vojaki s pontoni rešujejo premoženje poplavljencev iz podrtih hiš in obupan lastnik nam z dolgim drogom pokaže, kako visoko je segla voda na strehi. Po tem žalostnem filmu nas pa pelje Metod Badjura v najveselejše kraje kranjske dežele, k najimenitnejšemu opravku našega naroda, namreč k trgatvi v Gadovo peč in k pokušnji mladega cvička. Da ne sme biti brez klobas na taki slavnosti, se razume samo ob sebi. Kako bajno lepe so naše gorice, domovina prežlahtnega cvička, in kako imenitni ter izraziti tipi utrjenih pivcev in sladokuscev žive v njih! Ampak tudi po svetu je šel Metod Badjura s svojo kamero in z ženico seveda tudi. Tako korajžna je, da je zapeljala svojega ubogljivega Metoda celo gori v divje planine Durmitorja. Nevarnosti v tem pogledu sicer tam ni posebno velike, saj vidimo na filmu, da mamljivo prepevajoče pastirice niso posebno zale in pikantne, pač so pa klasično lepi obrazi starih črnogorskih junakov, ki kakor patrijarhi gospodarijo temu nedotaknjenemu romantičnemu paradižu. Prehistorične hiše z visokimi slamnatimi sleмeni so take, kakor pred tisočletji in tisočletji, in take, v kakršnih še dandanes stanujejo necivilizirani divji narodi po še neraziskanih delih sveta. Vse je še tako, kakor je Bog naredil. Nikdar še ni zapela sekira po pragozdovih in večni mir motijo le kriki ujed in petje ptičkov ter bleketanje ogromnih čred ovac, a nežne pesmice pastirske piščali se razlegajo čez mrtvo Črno jezero. Končno nam pa Ponce razgrnejo svoje razdrte bele čeri in višine, pod seboj pa z lovorjem svetovne slave ovenčano skakalnico z črno množico smučarjev. Skoraj vse skoke se je posrečilo prav izvrstno ujeti na film, seveda pa med njimi tudi najznamenitejše skoke Birgerja in Sigmunda Ruuda ter Hölla, pa tudi našega Palmeta in rekorderja Novšaka. Prav zaslužil je projektant inž. Bloudek, da ga svetovni rekorderji dvignejo na ramena. Morda je najlepše na vsem filmu veselje zmagovalcev in prireditelјev v prvem trenutku po svetovnih zmagah.

Čeprav je bilo silno težko posneti tekme v tehničnem pogledu, vendar so se posnetki neverjetno dobro posrečili, a v Gadovi peči in na Durmitorju vidimo največje umetnine naše fotografske in filmske umetnosti. Zaradi svetovnih rekordov bo film šel po vsem svetu, kamor bo s tem filmom segel tudi sloves naših fotografskih umetnikov in našega naroda sploh. S svojim filmom ima pa pri tem prav velik delež tudi Metod Badjura, zato mu pa z vsem prizanjem čestitamo prav iz srca.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 30. marca: ob 15. uri INRI. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.
Sobota, 31. marca: zaprto.
Nedelja, 1. aprila: ob 15. uri INRI. Izven. Cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri Beograd nekdaj in sedaj. Izven. Znižane cene od 8 do 24 Din.
Ponedeljek, 2. aprila: ob 15. uri INRI. Izven. Cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri Charleyeva teta. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.
Torek, 3. aprila: zaprto.

*

Premijera v drami. V četrtek 5. aprila bo v drami premijera dramatizacije Dostojevskega romana »Bratje Karamazovi«. Dramatizacijo je priredil g. Ciril Debevec. V posameznih vlogah nastopajo: ga. Mira Danilova, g. Cesar igra Fjodora Karamazova, g. Skrbinšek Dimitrija Karamazova, g. Debevec Ivana Karamazova in g. Jan Aljošo Karamazova. G. Kralj je Smerdjakov, g. Bratina Grigorij, g. Potokar predsednik sodišča, g. Lipah državni pravdnik, g. Gregorin zagovornik, preiskovalni sodnik g. Pianecki, sodni sluga gosp. Breziger. Slik je osem, veže jih lektor, katerega izvaja ga. Marija Vera. Premijera bo v četrtek dne 5. aprila izven abonmaja.

G. Skrbinšek, član mariborske drame, gostuje v sredo dne 4. aprila v drami »Konec poti«.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Petek, 30. marca: ob 19. uri Parsifal. Gostuje tenor H. Döpfer. Izven. Znižane cene.
Sobota, 31. marca: zaprto.
Nedelja, 1. aprila: ob 15. uri Parsifal. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 2. aprila: ob 15. uri Ples v Savoyu. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri Poljska kri. Izven. Znižane cene. Premijera.
Torek, 3. aprila: zaprto.

*

Drevi ob 19. uri se poje Wagnerjev svečani igrokaz »Parsifal«. Upravi se je v poslednjem trenutku posrečilo dobiti mesto obolelega g. Marčeca gosta v osebi znamenitega wagnerjanskega pevca Hansa Döpferja. Na današnjo predstavo še prav posebno opozarjamo vse ljubljansko občinstvo. Veljajo znižane cene od 40 Din navzdol.

ŠAH

Pred odločitvijo za državno prvenstvo

Ljubljana, 30. marca

Na velikonočno nedeljo se bo v Beogradu odločilo, kdo bo državni prvak v šahu. Za palmo zmage se bosta sporijeli trenutno najmočnejši šahovski središči v Jugoslaviji — LŠK kot zastopnik Ljubljane in BŠK, kot zastopnik metropole.

Kakor smo že poročali, je LŠK prišel v finale po veliki zmagi proti Zagrebškemu šahovskemu klubu, dočim si je Beograjski šahovski klub vtrl pot do finala z zmago proti Subotiškemu šahovskemu klubu. Rezultat srečanja med Beogradčani in Ljubljančani je popolnoma negotov, ker nastopita oba nasprotnika v izredno močnih postavah. Na strani Beograda je predvsem omeniti mojstra Königa, dočim Kostić ne bo nastopil, ker se mudi v inozemstvu. Zelo močna sta tudi Nedeljković in Tot, pa tudi ostali igralci so svoje znanje že spetovano dokazali. LŠK je nekoliko izpremenil svoje moštvo. Namesto Cirila Vidmarja bo nastopil klubski prvak Ludvik Gabrovšek, ki je nedvomno eden izmed najmočnejših amaterjev v Jugoslaviji. Njegov nastop pomeni za Ljubljančane izredno ojačenje. Moštvo, ki ga sestavljajo Milan Vidmar, Furlani, Sikošek, Šorli, Julij Gabrovšek, Preinfalk in seveda tudi mojster Pirc, bo že jutri z jutranjim brzovlakom odpotovalo v Beograd. Kot deveti igralec potuje še Zdenko Rupnik. Moštvo spremljata predsednik kluba univ. prof. dr. Kasal in načelnik tehnične eksekutive Iskra Ludvik Gabrovšek, ki je profesor v Črni gori, se jim bo pridružil šele v Beogradu.

Ljubljanski igralci so se za finalno tekmo z vso resnostjo pripravili. Igrali so med seboj več trening partij, ki so pokazale, da so igralci v prav dobri formi Tudi mojster Pirc, ki je že dva dneva v Ljubljani, je odigral z velemojstrom dr Vidmarjem več hitrih partij, ki so pokazale, da se moremo na njega v polni meri zanesti. O rezultatu srečanja bomo poročali.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 30. marca, katoličani: Pribislav; pravoslavni: 17. marca.

KINOMATOGRAFI ZAPRTI

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bahovec, Kongresni trg 12; Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34; Ustar, Sv. Petra cesta 78.

Izpod sita

Poleg drugih ima človek še kulturne potrebe in tudi dolžnosti. V dobrih starih časih je z lahkoto zadostil enim in izpolnjeval druge, zdaj pa gre to vedno težje, če sploh še gre. Mnogi so prišli že tako daleč, da niti najprimitivnejšim kulturnim potrebam ne morejo več zadostiti, na izpolnjevanje kulturnih dolžnosti pa sploh misliti ne morejo. Naj omenimo samo en primer. Slovenski rudar nam piše iz Banjaluke:

»Najvljudneje se vam zahvaljujem, da ste mi pošiljali list cele tri mesece brezplačno. Zelo težko mi je, da ne morem več plačati naročnine, ker ne delamo v rudniku več0 kot 10—12 dni mesečno. Imam 8 otrok in zaslužim komaj toliko, da pride na vsakega družinskega člana 1.50 Din dnevno ali na vseh deset 15 Din; to znese mesečno 450 Din, a od tega moram plačevati še stanarino 150 Din tako, da nam ostane za hrano, za obleko in za vse drugo 300 Din. Zato ni čuda, da so otroci goli in bosi. Prošnje pošiljam na vse strani, pa me nihče ne usliši. Tu smo še siromašnejši od naših sotrpinov v Trbovljah. Kadar se bodo razmere zboljšale, se pa zopet naročim na »Slovenski Narod«.

Ali je potreben tu komentar? Če je, bi se moral glasiti: Vsega zla bi bilo na svetu konec, če bi tako globoko kakor ta ubogi rudar pojmovali svoje kulturne dolžnosti in bili tako tesno navezani na svoje kulturne potrebe tisti, ki so pognali človeštvo v nesrečo in ki še vedno plešejo na hekatombah žrtev svoj zločinski ples.

Iz Celja

—c **Uradni dan** Zbornice za TOI za Celje in okolico, ki je bil določen za 3. april, je preložen in bo v torek dne 10. aprila od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—c **Važno opozorilo.** Predstojništvo mestne policije v Celju opozarja na naredbo bana dravske banovine, Službeni list 48-1933, ki v § 66. prepoveduje razobešanje perila na javnih ulicah in cestah ter na vratih, oknih in balkonih ob javnih cestah. V primerih nadaljnih prestopkov se bo uvedlo kazensko postopanje po določilih poglavja XIII, § 87. in 88. omenjene naredbe.

—c **Socialno gospodarsko predavanje** bo priredilo Društvo jugoslovenskih akademikov v Celju v torek dne 3. aprila ob 20. v Celjskem domu, v sredo 4. aprila pa bo priredilo poučno ekskurzijo v Westrovo tovarno; zbirališče za ekskurzijo bo ob 14.30 pred rudarsko šolo.

—c **Gostovanje ISSK Maribora v Celju.** Na velikonočno nedeljo bo gostoval ISSK Maribor v Celju in bo ob 16.30 igral na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« prijateljsko nogometno tekmo s SK Atletiko. — Tekma bo gotovo zanimiva in napeta.

Iz Novega mesta

— **Sadjarji in vrtnarji zborujejo.** Občni zbor sadjarske in vrtnarske podružnice v Novem mestu, ki je bil v hotelu Windischer, je otvoril g. predsednik Bergman Josip st., ki je v svojem poročilu razpravljal o društveni drevesnici, v kateri goje drevesa in vrtnice, katere vzorno urejujeta gg. učitelja Ivanetič in Žukovec. Za svoje vzorno delo jima je občni zbor izrekel pohvalo. Vendar pa se bo delo v drevesnici kljub malenkostnim dohodkom nadaljevalo, čeprav so stroški za vzdrževanje drevesnice veliki. Na predlog g. dr. Ivanetiča se bodo vršili strokovni tečaji o sadjarstvu in vrtnarstvu. Prvi praktični tečaj bo 11. aprila na vrtu g. dr. Ivanetiča. Tema: Lončnice in vrtnice. Obenem se je dala meščanom inicijativa za okrasitev doslej pustih in praznih oken s cvetlicami. Pri volitvah je ostal povečini stari odbor z zaslužnim predsednikom g. Bergmanom.

V družbi.

— Kdo je ženin te gospodične?

— Ne poznam ga, biti pa mora zelo kratkoviden.

JUTRI VELIKA PREMIERA VELEFILMA
FRANCISKA GAAL
ELITNI KINO MATICA **CSIBI**
Telefon 21-24

DNEVNE VESTI

— **Deljene uradne ure v državnih uradih.** Ministrski svet je na seji v torek sklenil, da bodo od 1. aprila uradne ure v državnih uradih ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 18., ob sobotah pa od 7.30 do 13.30.

— **Disciplinsko sodišče pri prometnem ministrstvu.** Z odlokom prometnega ministra je imenovano drugostopno disciplinsko sodišče pri prometnem ministrstvu za triletno dobo od 1934 do 1936. Za predsednika je imenovan načelnik splošnega oddelka Miroslav Lontkijević, za njegovega namestnika viš. svetnik dr. Fran Bončina, med sodniki je pa referent dr. Ivan Kavčič.

— **Strokovni izpiti osobja prometnega ministrstva.** Z odlokom prometnega ministrstva je podaljšana veljavnost pravilnika o polaganju strokovnih izpitov za osobje prometnega ministrstva z dne 2. avgusta 1926. Med člani izpraševalne komisije je referent prometnega ministrstva dr. Ivan Kavčič.

— **Ljubljanska Glasbena Matica v Zagrebu.** Ljubljanska Glasbena Matica priredi 14. aprila zvečer v Zagrebu koncert, na katerem bo izvajala dela skladatelja Antona Lajovica. Sodelovali bodo solista Anica Mezetova in Mario Šimenc, ter orkester zagrebške muzičke akademije. Dirigirala bosta direktor Fran Lhotka in ravnatelj opere Mirko Polič. V nedeljo 15. aprila ob 18. pa priredi ljubljanska Glasbena Matica v zagrebški prestolici cerkveni koncert, ko bo izvajala skladbe Jakoba Gallusa-Petelina.

— **Koroška nas vabi!** Smučarji, pomnite, da je Kocbekov dom na Koroški odprt in ostane popolnoma oskrbovan vso pomladansko smuško sezono tja čez binkošti. Oskrba je dobra in poceni; to je znana stvar. A smuški svet na Koroški? Ne vprašujte! Pravi smučarski raj! Kako pridemo na Koroško? Iz Celja vozi vsak dan ob 16.40 mestni avtobus do Luč ob Savinji. Od tu pa krenemo peš po markirani poti mimo Planinškove kmetije, kjer lahko prenočimo in nas na željo postrežejo z mlekom ali čajem. Od Vodol dalje začne planinska goličava, nas pa vodi dobra zimska markacija prav do Kocbekovega doma na Koroški pod Ojstrico. Rabimo 5 in pol ure iz Luč, kjer smo svojo prtljago izročili nosačem, da se preveč ne zmučimo. Z železnico se lahko peljemo tudi do Šmartnega ob Paki, dalje pa s poštnim avtobusom vsak dan ob 8.37, a ob 10.25 smo že v Lučah. Na Koroško hodimo poleti tudi iz Kamnika čez Presedlaj. Sedaj, ob snegu, pa je ta dohod težaven in nevaren. — Dne 8. aprila se otvori na Koroški stalna smuška šola pod vodstvom saveznega smuškega učitelja. Tečajnina znaša 25 Din. Za tečajnike bo oskrba cenejša. Prijavite se Savinjski podružnici SPD v Celju!

— **Banovinska kmetijska šola na Grmu** pri Novem mestu priredi v ponedeljek dne 9. aprila od 8. ure zjutraj do 17. ure popoldne živinorejski tečaj. Na tečaju se bo razpravljalo o krmljenju živine, o boleznih in zdravljenju živine, o snagi pri živini in o ocenjevanju živine. Vabimo živinorejce, da se udeleže tečaja v čim večjem številu.

— **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 4. aprila ponudbe glede dobave mrež iz žice in pločevine in 60 komadov brodarskih verig; do 11. aprila pa glede dobave 125 komadov gumijastih obročev za tesnila. Predmetna oglasa z natančnejšimi podatki sta v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled. Vršile se bodo naslednje licitacije: Dne 31. t. m. pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave govejega mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra; dne 11. aprila pa glede dobave 1000 kg kave, 1500 kg kavinih konserv, 500 kg cikorije, 300 kg praženega ječmena, 1700 kg kisa, 150 kg čaja, 500 kg paprike, 850 kg suhih sliv. — Dne 3. aprila pri komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 18.830 kub. m drv. Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »**Franz Josefova**« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za žensko so preizkusili, da »**Franz Josefova**« **voda** v največ slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »**Franz Josefova**« **voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Oddaja popravila dekorativnih** slikarskih del v katedrali v Djakovu se bo vršila potom pismene licitacije 3. maja pri dijecezanskem in kaptolskem računskem uradu v Djakovu. Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

— **Razburjenje zaradi Meštrovičevih »Jezdecev«.** Zadnje čase se naši umetniki zelo razburjajo zaradi Meštrovičevih »Jezdecev« za veliki viseči most med Zemunom in Beogradom. Baje gre za kršenje načela javnega natečaja. Poleg tega pa pravijo, da se Meštroviću to delo ni posrečilo.

— **Kam za praznike in še potem?** Vabijo odprte in oskrbovane planinske postojanke: Kocbekov dom na Koroški. Najidealnejša smuka zagotovljena še ves april in maj. — Frischaufov dom na Okrešlju. Na metre za smuko idealnega snega. Na velikonočni ponedeljek tekma v smuku s Savinjskega sedla. Smučarski tečaj od 2. do 8. aprila. Dohod: do Luč s celjskim mestnim avtobusom ali s poštnim avtobusom z železniške postaje Šmartno ob Paki. Iz Luč do Igle peš zaradi porušene ceste, naprej pa s solčavskim avtobusom (podjetje Urh) v Logarsko dolino. Nadaljnja pešpot še 2 uri. — Piskernikov zevatišče v Logarski dolini je stalno oskrbovano. Splošno znana dobra postrežba. — Mozirska koča na Golteh. Za izvrstno smuko snega še dovolj. Dohod: 3 ure iz Mozirja. Diven smuški svet! Veličasten pogled na Savinjske Alpe. Idealen prehod na smučeh do Koritzkega planinske koče na Smrekovcu. — Celjska koča nad Celjem smučarjev, žal, več ne privabi, pač pa pomladanske izletnike. Dohodov je toliko, da jih ne našteješ na prste. Izberimo si pot čez Vipoto. Krasna je, z divnim razgledom. Povratek pa čez Laško, kamor nas vabi termalna kopel. Domov pa z večernim vlakom.

— **Strojniki proti zaposlitvi tujcev.** V Zagrebu so zborovali te dni izprašani strojniki, ki imajo že 25 let svoje društvo. Občnega zbora so se udeležili tudi delegati zveze iz Zagreba in Ljubljane. Sklenjeno je bilo obrniti se ponovno na pristojne oblasti s spomenico, v kateri bodo strojniki zahtevali, naj se odpuste iz službe vsi tujci in zaposle domače moči. Tudi strojnikov je pri nas mnogo brezposelnih in vsi bi lahko dobili službe, če bi ne bilo zaposlenih toliko tujih moči.

— **Jutri, v soboto 31. t. m., denarni zavodi v dravski banovini ne poslujejo.**

— »**Živalca**«, glasilo društva rejcev malih živali »Živalca« za dravsko banovino v Ljubljani, 1. in 2. štev. je izšla. V tej številki obravnava inž. Wenko v članku: Zakaj smo se odločili za rjavo štaj. kokoš? Adamčič Janko piše o valjenju piščancev. Janko G. prav na poljuden način pojasnjuje, kako si vzgojimo za jesen in zimo dobrih jajčaric. L. Palik daje navodila za napravo praktičnih predmetov, tako zaklopnega gnezda in avtomatov za krmo. Vidmar Janko, znan gojitelj eksotičnih ptičev iz Zelene jame, piše o vzreji bastardov. Članek L. Palika o neuspehih pri kunčereji bo zanimal naše kuncerejce. Prav zanimivi in poučni so odgovori na stavljena vprašanja, ki jih vsakdo lahko pošilja društvu. List »Živalca« zasluži vso pozornost širše javnosti; zlasti pa je želeti, da se rejci malih živali oklenejo društva, ki se pod novim odborom z g. Lapom, ravnateljem mestne vrtnarije, na čelu živahno razvija. List izhaja II. leto. Letna članarina je 36 Din. Uredništvo in uprava sta v Ljubljani, Cesta na Rožnik 47. List urejuje Leop. Palik. Društvu »Živalci« želimo najboljših uspehov, da pripomore s svojim delovanjem h gospodarskemu zboljšanju zlasti našega malega človeka.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu in Zagrebu 18, v Sarajevu 17, v Beogradu 16, v Mariboru 14.6, v Ljubljani 14.4, v Skoplju 14. Davi je kazal barometer v Ljubljani 754.5, temperatura je znašala 4.2.

— **Strašna nesreča.** V Kutini se je pripetila v sredo v strojnem oddelku paromlina Rudolfa Hafnerja težka nesreča. Lastnik mlina Rudolf Hafner, ki je že delj časa bolan in se leči v Zagrebu, je prišel te dni domov, da bi se kot rekonvalescent lečil v domači oskrbi. V sredo proti večeru je hotel pregledati strojni oddelek, pa ga je zgrabil jermen in ga potegnil pod kolo. Na njegove krike so prihiteli domači in ga potegnili izpod kolesa, toda imel je že zlomljene kosti na obeh nogah in težke notranje poškodbe, tako da je kmalu po prevozu v bolnico umrl.

— **Najstarejši vojak v Zagrebu.** V Zagrebu živi vpokojeni podpolkovnik Jovan Herak iz Bjelovara, ki je sodeloval v avstrijsko-italijanski vojni l. 1866., služil je pa tudi v jugoslovenski vojski.

— **Poštni zvaničnik ukradel 87.000 Din.** Poštna direkcija v Novem Sadu je poslala v Lapovo 87.000 Din, ki jih je pa iz denarne vreče ukradel dežurni zvaničnik Milja Petrovič. Moža so aretirali in po dolgem oklevanju je priznal, da je denar ukradel in ga izročil svoji ženi.

— **S plazom navzdol.** Iz Smokuča pri Žirovnici na Gorenjskem nam poročajo, da je te dni šel v hribe po opravkih posestnik Janez Koselj iz Smokuča, pa se je nenadoma utrgal plaz in zagrabil tudi moža ter ga nesel bliskovito s seboj kakih 200 metrov navzdol. Ponesrečenec je po čudnem naključju in veliki sreči ostal sicer pri življenju, vendar bo pa težko okreval. Varujte se plazov v planinah!

Iz Ljubljane

—lj **Novih gradbenih del ni,** vsaj večjih ne, pač pa delajo na stavbah, ki so jih začeli graditi lani. Na Resljevi cesti je spravilo podjetje M. Zupan jeseni pod streho drugi del velike trinadstropne hiše, kjer zdaj delo nadaljujejo. Prvi del je pa že dograjen in so v njem že stanovalci, dovršujejo le še manjša dela pri trgovskih lokalih v pritličju. V drugem delu so že vzidali okna in kmalu začno ometavati zunanje in notranje stene.

—lj **Male, a značilne pegice na Ljubljani** vidimo skoraj na vsakem koraku našega mesta, ki ga na vse načine skušamo olepšati. Pa prideš tja pred dramsko gledališče in se ozreš naokrog, zagledaš gori v loggi celo skladišče ropotije. Splošnemu občudovanju so razstavljene zlomljena stojala z nekaj lonci zelenjave, na stenah vise kletke, v katerih žvrgole kriatci najplemenitejše vrste krasne melodije, okrog ptičkov je pa razstavljene še nekaj nedoločene ropotije. Če prideš pa ponoči pred opero, te zbode v oči čudovito raznolika kompozicija luči. Vhod v opero krasita dva troramna kandelabra, a skoraj vsaka svetilka na njih se ponaša z drugačno svetlobo. Nekaj svetilk je namreč zakritih z medlico, nekaj spet s prozornim steklom, a ena razkazuje celo svoje golo žarilno telo. Tudi na take malenkosti in nedostatke bi morali paziti, če hočemo veljati za ljudi, ki gledajo na red.

—lj **Na ribjem trgu** je bilo danes še nekoliko živahnejše kot včeraj, rib je pa bilo manj. Morske so po večini razprodali že včeraj, danes pa ni prispela pošiljka. Ob polni luni je navadno najslabši ribolov, ker so svetle noči, zdaj je pa še burja v Primorju. Kolikor jim je ostalo včeraj morskih rib, toliko so jih še prodajali danes. Dobro je pa bil trg založen z rečnimi ribami, s postrvmi, ščukami in krapi. Cene se v splošnem niso spremenile. Žab je bilo precej več kot včeraj in ljudje so jih tudi bolj kupovali. Na splošnem živilskem trgu se je še posebno poznalo, da smo pred prazniki. Dobre smetane sploh ni bilo mogoče dobiti. Prodajale so jo le nekatere prodajalke zelo redko, najbrž pomešano z mlekom. Podražile so se tudi rozine od 12 na 14 Din kg, ker so jih gospodinje preveč kupovale. Sicer so se pa skrbnejše gospodinje zdaj že založile z vsem potrebnim, le tiste še kupujejo, ki so oklevale, ali se naj založe s tako dragimi dobrotami ali ne.

—lj **Pred prazniki** je bil na socijalnopolitičnem uradu kakor običajno velik naval brezposelnih in drugih podpore potrebnih. Vsak dan se je trlo na stopnicah v Mestnem domu po več sto prosilcev. Čeprav je podporni fond mestne občine že izčrpan in gredo sredstva za brezposelne h kraju, je urad vseeno večini prosilcev nakazal živila, nekaj pa jih je dobilo tudi denarne podpore. Za podporo se je porabil del sredstev iz prebitka dobrodelnega koncerta v Unionu.

—lj **Zopet racija.** Beračenje je sicer pri nas strogo prepovedano, a kljub temu si ob petkih berači kar kljuke podajajo. Zato je policija sklenila prirediti vsak petek racijo po mestu in izgnati iz Ljubljane vse, ki niso v mesto pristojni. Tudi davi je policija napravila racijo in jo spričo praznikov še poostrila. Dopoldne so na kriminalni urad prignali mnogo beračev in potepuhov.

—lj **Diploma češkoslovenske obce sokolske,** ki jo je prejel povodom dvojnega jubileja br. dr. Viktor Murnik, je razstavljena v izložbi Tiskovne zadruge v Šelenburgovi ulici.

—lj **Zdravniška zbornica za dravsko banovino v Ljubljani** ima svoj lokal v Dalmatinovi ulici 2, II. nadstropje, desno. Uradne ure so vsak dan od 16.30 do 17.30, razen ob sobotah.

—lj **Pazite na blagajne!** Uprava policije opozarja trgovce kakor tudi zasebnike, naj med prazniki trdno zaklepajo lokale in stanovanja, zlasti pa ni treba puščati denarja v blagajnah. Zadnje čase je na delu nevarna mednarodna tolpa svedrovcev, ki je po vrsti navrtala več blagajn. Torej pozor pred svedrovci in vlomilci!

—lj **Velikonočne razglednice Ciril Metodove družbe** se dobe v trafikah, trgovinah in CM pisarni, Beethovnova ul. 2.

—lj **Velika atrakcija** je naslov filmu, ki ga bo predvajala ZKD za praznike. Film je nadvse zabaven, v njem poje slavni tenor Rihard Tauber. Predstave bodo vsak dan ob 11. dopoldne, ob delavnikih pa ob 14.30. Vstopnina za te predstave bo 2.50, 4.50 in 6.50 Din.

—lj **Csibi.** Franciska Gaal nas bo zabavala za praznike. Pokaže nam svoje vragolije, zapoje pa tudi nekaj lepih popevk, kakor »Dražestna žena«, »Baby« in še nekaj drugih. Poleg tega bomo videli tudi film, ki nam pokaže rekordne smuške skoke v Planici.

—lj **V veliki izbiri vam nudi moško in damsko perilo, rokavice, nogavice, samoveznice in vse druge modne potrebščine po brezkonkurenčnih cenah M. PIRNAT, Sv. Petra cesta 22.**

—lj **Srajce,** modne in sportne, kravate, naramnice, žepne robce, rokavice in nogavice, kupite najbolje pri Milošu Karničniku, Stari trg 8.

Iz Trbovelj

— **Praznovanje pri rudniku v aprilu.** Doslej še ni nobenih obvestil, da bi bila nova pogodba med državnimi železnicami in TPD za dobavo premoga sklenjena. Očividno se bodo pogajanja nekoliko zavlekla, vendar se pa pričakuje, da bodo zaključena za trboveljske rudnike vsaj po istem ključu, kot lani, če že ne ugodnejše. Zato naj se delavstvo ne vznemirja. Za prvi teden v aprilu sta sicer odrejena le 2 delovna dneva, vendar se bo pa praznovanje sigurno kasneje skrčilo, ko bo pogodba že podpisana. Te dni je odpotovala v Beograd deputacija strokovnih rudarskih organizacij, ki bo intervenirala pri ministrstvih radi naglejšega zaključka pogodbe, da delavstvo ne bo s praznovanjem trpelo in če bo mogoče, da se dosežejo tudi večje količine premoga.

— **Popravilo jarka.** Pred gostilno Forte je jarek, ki se je pogosto ugrezal in je zlasti ponoči čestokrat obstojala nevarnost, da se kdo ne ponesreči. Ker občina nima denarja, je sedaj vzel popravilo v roke sreski cestni odbor, ki je jarek razkril, osnažil ter temeljito popravil, tako da je sedaj vsaka nevarnost nesreče odstranjena.

— **Tečaj za izložbeno aranžerstvo in trgovsko reklamo** prirede prihodnji mesec tukajšnji trgovski pomočniki. Predavanje, ki bo v tukajšnji osnovni šoli skozi 4 nedelje popoldne, bo vodil priznani strokovnjak iz Ljubljane. Tečaj bo prirejen za vse večje kraje v Zasavju. Kdaj se bo tečaj pričel, bomo še javili.

Iz Laškega

— **Velikonočna voščila.** Kakor že lansko leto, je pokrenil tukajšnji Sokol tudi letos akcijo, da bi članstvo — mesto običajnih voščil za praznike — darovalo odnosne zneske za sokolski sklad. Pozdravljamo!

— **Radio-motnje.** Iz vrst radio-naročnikov se čujejo pritožbe proti neprestanim motnjam. Te motnje povzročajo očividno razni električni aparati, ki jih uporabljajo razni obrtniki. V odpravo teh nedostatkov se bo vršil v kratkem komisijski pregled v svrho ugotovitve, ako imajo prizadeti zaščitne naprave. Ker so kazni radi tozadevnih prestopkov precej občutne, se prizadeti na to opozarjajo.

— **Društveno gibanje.** Minuli teden je potekel v znamenju društvenih letnih zaključkov. Dne 21. marca so zborovali hišni posestniki; dne 23. marca Rdeči križ in Jadranska straža ter dne 25. marca združenje trgovcev. V novoizvoljenih upravah ni bilo bistvenih sprememb. Kakor drugod, se tudi pri nas opaža, da imamo preveč društev, kar ovira pravi društveni razmah.

— **Proračunska seja.** Občinski odbor je sklepal v 5 ur trajajoči seji o občinskem proračunu za leto 1934-35, katerega je sestavila občinska uprava. Kljub temu, da se je upoštevalo pri sestavi proračuna načelo štednje, so se morale vendarle vnesti v proračun nekatere neodložljive postavke, ki so zvišale doklade na neposredne davke za 18%, tako da znašajo te doklade v novem proračunu 55%. Ako upoštevamo razne investicije in bremena, ki jih morajo nositi mestne občine, smemo reči, da je naša občina še vedno med onimi z najnižjo doklado. Celoletni proračunski razhodki znašajo 451.610 Din, ki se krijejo z omenjenimi 55% dokladami ter dohodki iz občinskih trošarin in taks, ki znašajo: trošarina na 1 l vina 1.50 Din, vinski mošt 1 Din, pivo 1 Din ter od hektolitrske stopnje alkohola 5 Din. Dalje iz taks na prenočevanje tujcev po 3 Din in drugih občinskih taks.

Postani in ostani član „Vodnikove družbe“

Nudim svojo pomoč pri velikem pospravilu!

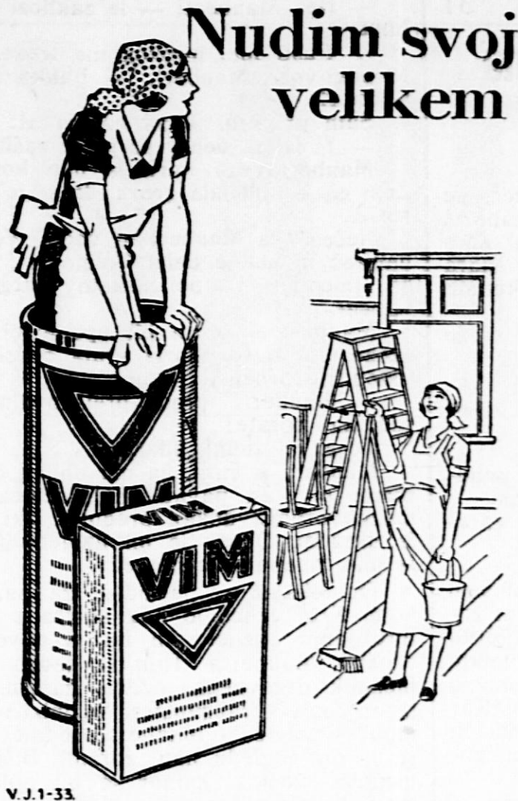

Doslej Vam je bilo snaženje tal muka. To je, kakor bi trenil, vse drugače, če se zatečete k meni za pomoč! Vaša roka drži samo krtačo — delo pa opravim jaz! Iz vseh razpok poberem nesnago ... in vse je za več ur prej opravljeno! Kdor VIM rabi, delo dobro opravi.

V.J.1-33.

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

Ljubljana v predpraznični vnemi

Kamorkoli se obrneš, moraš zadeti z nosom v jajce ali zajca.

Ljubljana, 30. marca.

Veliki teden, velika vročica, velika »žehta«, veliko čiščenje, velike potrebe in zahteve, velika konjunktura — vse je ta teden vražje veliko, kot gledano pod teleskopom. In, da ne pozabimo, tudi senzacije so ta teden zopet velike, povečane ter napihnjene.

Nebo se nas je usmililo. V gledališču igrajo žalostne komade (nič kaj podobne znamenitim krvavim klobasam), na sodniji se pa odigravajo senzacije. Meščani so se izneverili kavarnam in cvičku, gospodinje so pozabile na potice in draginjo, ljudje so odložili vse skrbi in delo, če so ga sploh imeli, glavno je, da ne zamude senzacijonalnih razprav. Gospodinje čakajo doma velike žehte, čaka jih toliko dela, ki se o njem moškim seveda niti ne sanja, toda razprave ne smejo zamuditi. Takšni užitki se ne morejo niti primerjati z nobenimi drugimi. Z veseljem se ljudje poste v razpravnih dvoranah, na jed ne mislijo, niti ne na žabe in ribe. In tako meščani igrajo izredno požrtvovalno vlogo občinstva, tistega občinstva, ki pač mora pokazati svojo voljo ter manifestirati za vse dnevne dogodke.

Gospodinjam nočemo delati krivice. Dan za dnem nas bude madame z budnicami, z bobnanjem po posteljini. S posebnim navdušenjem vihte iztepače, nič kaj nežno, nedvomno imajo izvrstno prakso v zamahovanju. Zvečer nam pa bobnajo uspavanke. Vse leto niso zakonske postelje toliko trpele, kot zdaj, ko je treba iztepsti iz njih vso dolgo zimo. Na ulici se ti nudijo povsod krasne višinske perspektive. Meščani odpirajo okna, ki so bila zaprta kot na večne čase. In pogumno stopajo na okna dame, napovedujoč veselo alelujo s krpami v rokah in s frfotajočimi krili. Kot je že tradicija, vozijo gospodinje k pekom potice v otroških vozičkih. Previdnost je mati modrosti in iz otroškega vozička potica ne more uiti tako lahko, čeprav jo še tako razganja aleluja. Sploh dame rade prevažajo v otroških vozičkih vse, kar jim je najdražje.

Včeraj je znanka ustavila damico, ki je peljala ponosno otroški voziček. — Oh, kaj si že »kupila«? In mi nisi nič povedala! Počakaj vendar, da ga vidim! — Dama je pa bila gluha in je tiščala z vozičkom naprej. Znanka ji je stopila odločno na pot ter urno posegla v voziček, odgrnila prt in ostrmela. Za las je manjkalo, da se ni sesedla. — Jezes, jezes! Kaj, ali je črn? Zamorec? — Kar sapo je lovila. — Beži, no, šema, — je odgovorila damica, — saj vidiš, da je »šunken«!

Prebivalstvo je zadnje dni očitno naraslo. Navadno se ziblje po ulicah nekaj meščanov, ki se jim nikdar nikamor ne mudi. Zdaj so ulice spremenile temeljito lice. Ljudje so postali živahni, vsi nervozno hite in če nisi dovolj uren, ti kmalu skoči kdo na peto ali ti potiplje nos. Ustavljajo se pa pred izložbami in nekateri se zaletavajo oklevajoče v trgovine. Izstopajo razšopirjeni, obloženi z zavitki, da se komaj premikajo. Velikonočna, velika konjunktura. Lahko bi govorili o psihozi; vse mesto se je takorekoč pozajčilo in pojajčilo. Kamorkoli se obrneš, moraš zadeti z nosom v jajce ali zajca. V nekaterih izložbah vale zajci piščance, tu in tam pa tudi lezejo zajci iz jajc. Vrag naj razume to čudno sorodstvo med zajci in jajci; toda ima čaroben vpliv na ljudi, da se ne morejo upirati sugestiji izložb. Nepopisno nesrečne bi se čutili, če bi ne kupili česarkoli — toda ne zato, ker ne morejo kupiti, nego, ker bi ne mogli »dostojno« praznovati.

Praznovali bomo pa seveda vsi dostojno, kajti »aranžiramo« praznovanje z vso vnemo, nepopisno požrtvovalnostjo in prakso. Sicer pa voščila tudi dovolj zaležejo, na vsakem koraku ti želi znanec vesele pirhe in hud hren.

Z Jesenic

— **Izredna skupščina podružnice SPD.** Podružnica SPD preživlja zadnje mesece precej hudo notranjo krizo. Pred dobrim mesecem je imela redno glavno skupščino, na kateri je bil izvoljen nov načelnik in nekaj novih članov uprave, ki pa so pred kratkim podali demisijo. Minulo sredo pa se je pri Mesarju vršila zelo dobro obiskana izredna glavna skupščina podružnice. Skupščino je otvoril in vodil g. Ravnik Jože, ki je pozdravil navzoče, ugotovil sklepčnost ter v glavnih obrisih omenil dogodke zadnjega časa in vzroke za sklicanje izredne skupščine. Na dnevnem redu je bila volitev novega načelnika, uprave in revizorjev. Z burnimi aklamacijami je bil izvoljen za načelnika upravitelj krajevne bratovske skladnice g. Ivan Šetinc, za podnačelnika Jože Ravnik, tajnik Rudolf Ogrin, gospodar Janko Černe, blagajnik Poher Ivan, odborniki: Čop Jaka, Čop Jože, Pavlin Franc, dr. Štempihar Ivo, Lukman Pavel, Oražem Anton, namestnika: inž. Rudeš Alfred, Viljem Lojze, revizorja: Kosmač Franc in mr. phr. Hudina Ferdo. Kot vodnika raševalnih ekspedicij sta bila izvoljena Jože Čop in Pavel Lukman, kot vodja markacijskega odseka pa Jože Čop. Skupščina je potekla izredno mirno in stvarno.

— **Jeseniška društva in organizacije.** Malokje je društveno življenje tako razgibano kakor v našem industrijskem revirju. Imamo menda nič manj kot 64 društev, klubov in organizacij. Med njimi je kar 26 kulturnih, ostala so narodnoobrambnega, sportnega, gospodarskega, stanovskega in karitativnega značaja. Imamo Sokolsko društvo, občinsko organizacijo JNS, podružnico SPD, podružnico »Skale«, »Soče«, »Sloge«, CMD SK »Bratstvo«, DKD »Enakost«, ASK »Gorenjec«, gasilna društva na Jesenicah, Hrušici, pri Sv. Križu, tovarniško požarno brambo, Narodno Odbrano, Strelsko družino, pevsko društvo »Sava«, podružnice Jug. Matice, Rdečega križa, Jadranske straže, podr. Sadjarskega in vrtnarskega društva, čebelarjev, Udruženje jug. železničarjev in brodarjev, Udruženje vojnih invalidov, KD Aljaž, Akademski krožek, podružnico Narodno strokovne zveze, Jug. strokovne zveze, Saveza metalskih radnika Jugoslavije, Društvo nameščencev KID, Društvo delovodij in industrijskih uradnikov, Društvo nižjih posestnikov, Olepševalno društvo Obrtniško društvo, Del. podp. društvo Vincencijeva konferenca, Gostilničarska zadruga, Prvo del. konz. društvo, Splošna gost. in konzumna zadruga, Zveza del. žena in deklet, Krožek prijateljev Francije, Fantovski klub in bog ve kakšna društva, klubi, podružnice, krožki, zadruge, udruženja in konference še. Marsikatera društva, organizacije in klubi imajo popolnoma sličen delokrog in bi se jih dalo lepo spojiti, da bi se prihranile energije voditeljev in stroški članstva ter se jačila stanovska, gospodarska, kulturna in nacionalna zavest. Imamo torej prekomerno število društev in organizacij, manjka nam pa samo še eno društvo, in sicer društvo za pobijanje društev.

Iz Metlike

— **Odprta noč in dan so groba vrata.** V soboto opolnoči je umrl tukajšnji fotograf g. Tomaž Kramer. Že pred leti je opustil svojo obrt in živel v pomanjkanju. Pred dnevi si je zlomil nogo in kar je že tudi sicer delj časa bolehal, ga je v treh dneh pobrala pljučnica. Pogreb je bil v ponedeljek popoldne.

— **Sklep šolskega leta obrtne šole.** V nedeljo dne 25. marca je tukajšnja obrtno in trgovsko nadaljevalna šola zaključila svoje tekoče šolsko leto. Upravitelj šole g. Zalar je pozdravil predstavnike organizacij, ki so za šolo pokazale mnogo razumevanja in jo tudi rade podprle. Pojasnil jim je tudi težak gmotni položaj šolske uprave, ki je letos morala zaradi tega predčasno zaključiti šolsko leto, a obenem je povdaril, da je bilo učiteljstvo z uspehi zelo zadovoljno in pozdravil najmarljivejše učence, nakar je svoj pozdrav zaključil z besedami ljubezni do države in vladarja. Spregovoril je tudi župan g. Malešič o važnosti te šole za povzdigo izobrazbe obrtniškega naraščaja in se zahvalil upravitelju za njegovo delo, a obenem obljubil še v naprej vso možno podporo od strani metliške mestne občine.

— **Občinske ceste.** Naše občinske ceste in pota so bila v zelo slabem stanju, ker jih že dolga leta niso popravljali. Novi občinski odbor z agilnim predsednikom na čelu je tudi tem težavam posvetil vso pozornost in sklenil po možnosti ceste popraviti. Najnujnejši popravki so že izvršeni, drugod pa so dela razdeljena med posamezne posestnike. Odbor ima v načrtu tudi zboljšanje vseh komunikacij, ko bodo razmere vsaj malo ugodnejše. Oddana so že tudi dela v mestu ob državni cesti, a pokrili bodo tudi jarke pri pošti. Z delom pričnó takoj.

— **Sokolska javna knjižnica.** Edina metliška knjižnica, ki jo je zelo spretno organiziralo naše marljivo Sokolsko društvo, si je zopet nabavila nekaj novih del. Izposojevalnina je le 50 par od knjige. Od 1. aprila dalje posluje knjižnica vsako nedeljo od 11. do 12. ure in vsako sredo od 18. do 19. ure. Obiščite jo in si razširjajte svoje obzorje!

Ponson du Terrail 31

Zdravnikova tajna

Roman

— Kdo me pa kliče?

— Jaz, Maubert.

Colinot je bil berač po poklicu, že star in vsako leto je sedel v zaporu.

Berači se med seboj poznajo. Zato sta bila tudi Colinot in Maubert stara znanca, ki sta imela mnogo skupnih grehov na vesti.

— Torej so te zopet zasačili? — je dejal Maubert.

— In tebe tudi, kakor vidim.

— Če bi mogel človek vsaj ostati tu, — je nadaljeval Maubert.

— Ali je tu dobro?

— Kakor v grajski kuhinji; pomisli, snoči sem dobil slanino na juhi.

— Alj sediš že dolgo? — je vprašal Colinot.

— Dva dni; a ti?

— Mene so zasačili davi. Spal sem na kozolcu. Kmet me je nahrulil in zapodil. Na cesti sem pa srečal črno oblečenega gospoda. Misleč, da imam pred seboj meščana, sem se ponižno odkril, da bi ga prosil miloščine. Kar sta stopila iz gozda dva orožnika in me zgrabila. In veš kdo je bil tisti gospod?

— Ne.

— Namestnik državnega tožilca.

— Oho! — se je začudil Maubert. — Odkod je pa prihajal?

— Preiskoval je umor lorda Helmutha... Lord je bil namreč umorjen.

— No, in kaj potem?

— Mislim, da je morilec že v rokah pravice.

— Ah, kaj poveš! — je vzkliknil Maubert in radovedno pogledal Colinota.

— Pripovedujem ti, kar sem slišal, — je nadaljeval berač z naivno iskrenostjo, ki ji je Maubert nasedel.

X.

— Pripoveduj mi vse, kar veš, — je dejal Maubert v pričakovanju, da mu bo Colinot povedil, kako so aretirali Hektorja de Mausejour.

— Ne vem, koga so mislili, toda ta čas, ko sta me orožnika uklepala, sem slišal njun pogovor z namestnikom državnega tožilca in spoznal sem, da so morilcu že na sledu.

— Ali veš, kdo je morilec?

— Ne. Zdi se pa, da tega ni storil zastonj.

—Oho!

— V gozdu so našli sledove stopinj in orožniki so šli po njih kakor za zajcem.

Maubert je znova zadrhtel.

— Zdi se, da sta bila dva.

— Ni mogoče! — je pripomnil Maubert.

— Eden je umoril lorda.

— Dobro.

— Drugi je dal denar. Orožniki so se pogovarjali, da je morilec najbrž s svojim pajdašem dolgo hodil po jarku.

— In zakaj?

In Maubert je čutil, kako mu obliva čelo mrzel pot.

— Da bi zabrisala sledove.

— Torej sta odšla skupaj?

— Da; toda v gozdu sta se razšla.

— Dobro.

— Potem so šli po stopinjah tistega, čigar sledovi so vodili od kraja umora, — je nadaljeval Colinot. — Vse kaže, da je splezal mož na smreko,, da bi lažje meril.

Maubert je zadrhtel po vsem telesu.

— In so ga aretirali? — je vprašal s komaj zadrževano grozo.

— Ne, pač so pa našli denar, skrit v duplini starega hrasta. Baje je bilo tam tisoč frankov.

— In ta denar so vzeli?

— Da.

— Kaj pa oni drugi sledovi? — je vprašal Maubert s pritajenim glasom.

— Kateri?

— No, sledovi onega drugega... Ali so šli tudi po njih?

— Ne vem.

— To so prazne čenče, — je dejal Maubert, odskočil od okenca in se vrgel na posteljo.

— Hej, Maubert! — je zaklical Colinot.

— Pusti me, mrzlica me trese, — je odgovoril Maubert. — Lahko noč, Colinot!

Sam pri sebi je pa zamrmral:

— Ti faloti, denar so pa le našli.

Maubertovega miru je bilo konec. Zdaj ga je obhajala groza, da se je kar tresel.

Nečesa pa Maubert ni vedel. Vedel namreč ni, da je delal Colinot to, kar se imenuje v policijskem žargonu »oven«.

Maubert si še ni bil opomogel od groze, ko so se odprla vrata celice in vstopil je orožnik, rekoč:

— Maubert, pred preiskovalnega sodnika morate!

To je bil zadnji udarec.

Maubert je čutil, da mu obliva čelo mrzel pot. Za navadnega zločinca je najzgovornejši dokaz predmet, ki ga je ukradel. Denar je bil najden in to je bila Maubertova nesreča.

Opotekajoč se je odšel za paznikom. Kraj celice je bila sobica z zamreženimi okenci. In tja je odvedel orožnik Mauberta. Tam so sedeli namestnik državnega tožilca, zapisnikar in orožniški stražmojster. Na mizi pred njimi je zagledal Maubert predmet, ki se je pri pogledu nanj zdrznil. Bila je usnjena mošnja, kamor je bil položil morilec nagrado za svoj zločin.

— Maubert, — ga je nagovoril namestnik državnega tožilca strogo, — svetujem vam da nehate lagati.

Maubert je moral napeti vse sile, da se je premagal in odgovoril:

— Dragi gospodje, saj sem vam povedal vse, kar sem vedel in bolje bi storili, če bi ne tratili časa.

— Ali poznate tole? — je vprašal namestnik državnega tožilca namestu odgovora.

In pomolil mu je pod nos mošnjo.

— Ne, ne poznam, — je odgovoril Maubert!

Na migljaj namestnika državnega tožilca je orožniški stražmojster odvezal mošnjo in stresel na mizo 50 cekinov.

Maubertu se je stemnilo pred očmi. Vendar je pa še imel toliko moči, da je vzkliknil:

— Če bi imel toliko denarja, bi ne hodil beračit!

— Saj ta denar je vendar vaš, — je dejal namestnik državnega tožilca.

— O, nikar se ne šalite z menoj!

— Vsaj mošnja je vaša.

Orožniški stražmojster je obrnil mošnjo in namestnik državnega tožilca jo je znova pomolil Maubertu pod nos.

Toda človek ne more vedno misliti na vse. Ko je Maubert pred desetimi leti kupil mošnjo na sejmu v Orleansu, je napisal znotraj svoje ime: MAUBERT, ne da bi slutil, da podpisuje s tem svojo smrtno obsodbo.

Maubert in mogel več zadušiti v sebi klica presenečenja in jeze.

Prebledel je, zadrhtel po vsem telesu in se prestrašeno ozrl okrog, kakor bi iskal vrata, skozi katera bi mogel pobegniti.

— Maubert, — mu je dejal namestnik državnega tožilca osorno, — zdaj je odvisno samo od vas, ali bo pravica z vami prizanesljiva. Pajdaša imate! Ta pajdaš je hodil z vami nekaj časa po gozdu, potem sta se pa ločila. Šli smo po vaših stopinjah. Sledovi so vodili na pristavo, kjer ste nekaj ur spali, sledovi vašega pajdaša so se pa izgubili na cesti.

Maubertu se je odvalil kamen od srca. Tisti hip je lopov začutil, da še ni vse izgubljeno, da se bo morda le še izmuznil. In vzkliknil je:

— Da, jaz sem storil to!

— Torej priznavate?

— Toda dobil sem plačilo in plačal mi je Hektor.

Namestnik državnega tožilca ga je začudeno pogledal, pa je takoj pripomnil:

— Če bi bilo tako, bi ne bili obdolžili Hektorja de Mausejour v trenutku, ko ste bili samo navadna priča.

Maubert je prebledel in začutil, da se mu šibe kolena.

Burno življenje Aleksandra Staviskega

Poslanca je treba lepo obleči, da lahko napravi lepo karijero — Za 15.000 frankov oblek naenkrat

Smo v zadnjih dveh letih delovanja Staviskega, ki se po volitvah v vseh smereh mrzlično stopnjuje. V zadnjih poglavjih smo govorili o njegovi pospešeni mahinaciji z bayonneskimi boni, o poskusu glede z ustanovitvijo velike agrarne banke v Madridu, o udeležbi na konjskih dirkah in znova v igralnicah. V zadnjem poglavju smo opisali kvartopirsko središče v Frolic's ali Cercle hippicque, kjer je Stavisky zbral nekaj svojih sotrudnikov in pajdašev.

Stavisky torej ni opustil svoje stare misli na profesijonalno delo v igralnicah. Pripovedovali smo že, kako divje je igral in kako mu je bil zaradi sumljive igre prepovedan dostop v igralnice, pa je to oviro premagal s čudodelnim certifikatom tajne policije, ki mu ga je bil iz neprevidnosti dal policijski komisar Bayard. Čez nekaj časa je pa certifikat to čarobno moč izgubil. Pritožbe iz poedinih igralnic so bile tako kričeče, da je moral Bayard Staviskemu dotično potrdilo odvzeti. Tem večje je bilo potem prizadevanje Staviskega, da bi bila

prepoved igranja zanj generalno umaknjena.

Vsem njegovim prošnjam in intervencijam njegovih prijateljev so se pa pristojni komisarji v Parizu upirali.

Stavisky je pa gnal zadevo tako daleč, da je končno sam notranji minister v Tardieujevi vladi, Mahieu, vprašal ravnatelja Surete Generale Julliena, ali bi ne kazalo gospodu Alexandru znova dati dovoljenja. Vprašanju se je poznala zadrega in Jullien je jasno videl, kako si minister, ki je pripadal taboru desnice, na eni strani prizadeva ustreči želji, odnosno ukloniti se nekemu pritisku, obenem se pa boji, da bi ne šel predaleč. Jullien je tedaj predlagal kompromisno rešitev: notranji minister mu podpiše amnestijo za Alexandra, toda Jullien jo spravi v predalček in jo da Alexandru šele ko nanese priložnost. Mahieu si je oddahnil in podpisal. Bil je vesel, da je volk sit in koza cela. Ni pa računal s politiko, čez nekaj dni je Tardieujeva vlada padla, z notranjim ministrom je odšel tudi ravnatelj Surete, njegov naslednik je pa smatral za svojo dolžnost opraviti takoj to, kar je bil našel kot dedščino, pripravljeno v Julienovem predalčku.

Tako je dobil Stavisky med politično krizo povsem nepričakovano dovoljenje za igranje, ki ga je pošteno izrabil. In ko je postala afera predmet srditih napadov na socijalistično levico, se je izkazalo, da je dal eno najdvomljivejših pravic temu lopovu član desničarskega kabineta.

Pariški Frolic's v rue de Grammont je bilo torej povsem gnezdo in zatočišče prijateljev, pomagačev in priganjačev Staviskega. Kako daleč je šlo to prijateljstvo, je razvidno tudi iz tega, da je vzela v jeseni 1933, ko je predla Staviskemu in njegovim glavnim pajdašem že zelo tesna, žena ravnatelja Frolic'sa gospa Triboutova svoj nakit in ga zastavila v Bayonne za 350.000 frankov, da bi povečala fonde rušečega se zavoda z večjo vrednostno zastavo za primer revizije. Šele letos v februarju je prišla pred polomom po izplačilo.

V takih razmerah ni čuda, da je po smrti Staviskega padel na Frolic's, posebno pa na Triboutove sum, da so odstranili in skrili sleparjeve dragulje,

ki se cenijo na 10,000.000 frankov

in ki so gladko izginili s sveta, ker jih je Tissier pravočasno spravil iz zastavljalnice.

Toda še en težak sum je padel na Tribouta in njegovo igralniško podjetje, da je bil namreč iz te beznice ob njegovi udeležbi organiziran zagonetni umor sodnega svetnika Princea na železniškem tiru pri Dijonu in tako pomnoženi tragični odmevi burnega življenja Staviskega.

Senca te smrti pada v kletne prostore Frolic'sa še od druge strani. Eden stalnih posetnikov Cercla je bil neki Aron Simanovič, Rus, ki je prišel nekoč iz Kijeva, kakor oče Staviskega. O njem se govori, da je bil Rasputinov pomočnik. Njegov sin Simon Simanovič se je javil po Princejevi smrti kot priča. Trdil je, da je inženjer, da je prispel v Dijon na ženitovanjsko potovanje in da je na kolodvoru v mestu opazoval moža, ki se mu je zdel sumljiv in je celo naravnost prežal na tujce, prihajajoče s kolodvora. Ta izpoved bi ne vzbudila posebne pozornosti, da ni bilo previdnosti dijonske policije, ki je ugotovila, da Simanovič spotoma ni mogel videti tega, kar je trdil. Potem je pa prišlo na dan, da Simanovič ni inženjer, temveč priganjač Cercle de l'Opera, podobnega kvartopirskega podjetja, kakor Cercle hippique v Frolic'su, kamor zahaja njegov oče. Izkazalo se je tudi, da ta Simon Simanovič ni tako povsem neznan, ker je bil

v preiskavi v znani aferi generala Kutjepova.

Tudi takrat je padel težak sum na skupino hazardistov, ki so zatrjevali Kutjepovu, da lahko oborože vso njegovo armado Gallipolcev, raztreseno po Balkanu. Te zagonetne pustolovce je seznanil s Kutjepovim Simanovič.

Vidimo torej, kako plešejo temne postave pod taktirko Staviskega svoj mračni ples po njegovih stopinjah tudi po njegovi smrti. Treba je bilo omeniti jih, da bo popolna slika kvartopirske beznice, kjer sta veselo vladala Hayotte in Romagnino in kamor je posegal patron vseh samo s telefonskimi povelji. Nasprotje tega pariškega središča hazarda je bilo razkošno središče lahkega letoviškega lenuharjenja v Saint-Jean- de-huz in v Biarritzu. Leta 1932 je bilo tam posebno veselo: zakonca Stavisky sta proslavljala tam z zakoncema Bonnaure, zakoncema Garata in zakoncema Hayotte

sladkost volilne zmage

in okušala radost bližajočih se končnih triumfov. In nič jih nista pri tem motila zakonca Cohen, koščeni, majhni in nervozni Henry Cohen, cenilec bayonneske zastavljalnice, ki si je za to družbo neprestano izmišljal zabavo in razvedrilo, aranžiral družabne večere, izlete in plese, pa tudi sam nastopal kot apaški plesalec. Tenorist Piet je imel v njem hudega konkurenta.

Novopečeni poslanci so se za čudo hitro vživeli v veliki svet. Za učenje so imeli mojstra v Staviskem, ki se je vsa njegova umetnost obračala k temu, da bi gladko vedel, kaj se kdaj spodobi. In tudi prvo, kar je s svojim poslancem Bonnaurom napravil po volitvi, je bilo, da ga je oblekel. Tak kakršen je ta advokat begal dotlej po socijalističnih shodih in uredništvih, ni mogel napraviti v Alexandrovih očeh velike karijere. V to je bila potrebna v prvi vrsti

lepa obleka od najboljšega krojača.

Stavisky je tudi v tem pogledu opravil vse sam, odvedel je Bonnaura k svojemu krojaču Lachaizu in dal ga je obleči na svoj račun. Sicer pa o tem pripoveduje krojač sam:

»Takrat po volitvah je prišel k meni Alexander z Bonnaurom. Lachaire, mi je dejal, privedel sem vam klijenta, ki je bil baš izvoljen za poslanca. Iz njega je treba napraviti elegantnega moža. — In položil je roko na kos sukanja ter se obrnil k Bonnauru, rekoč: — Daš si napraviti sako iz tegale blaga, pa še enega iz tega in še enega iz tegale, potem pa še smoking in frak. In pa tudi popotno obleko. — Bonnaure se je malo ustrašil in ugovarjal je: — Ne, ne, to je preveč, saj toliko ne potrebujem. — Ti se ne spoznaš na to, mu je odgovoril Alexander. — Ti si nekaj postal, ne boš pa nekdo, dokler ne boš oblečen. To je zelo lepo angleško blago. Iz vsakega blaga tu moraš imeti obleko. Zdaj pa izbereva še blago za svršnik. — Tako se je zgodilo, da

sem naredil Bonnauru za 15.000 frankov oblek.

Alex mi je plačal na račun 5000 frankov, ostanek pa. Bonnaure v obrokih. Pozneje ga nisem več videl — on ni bil kakor Stavisky, h kateremu sem hodil dvakrat ali trikrat na teden, da sem mu pokazal novo blago in pomeril obleko. Sprejemal me je zjutraj, ko se je sestavljal program za ves dan. Često sem slišal vse njegove telefonske pogovore — in bogme, to so bila imena!

Krojač Lachaize je pa seveda diskreten in ne izblebeta novinarju tega, kar vsa parlamentarna komisija tako vneto išče. Če pa smo že v teh krojaških zgodbah, jim priključimo še zgodbo šivilje, saj se to itak nanaša na isto veselo leto v Biarritzu. Tam je namreč gospa Fernanda Hayottova nekega dne srečala svojo pariško dobaviteljico, madame Rose Rein, lastnico salona Rosagne v rue Georges-Berge nasproti Parc Monceau, in njeno sestro Saro. Obe lepi židovki, obločeni z rafinirano eleganco, sta obrnili nase pozornost Staviskega. Gospa Hayottova ju je morala privesti k mizi in od tistega trenutka

je imel lepi Alexander v svojem spremstvu dve rajčici več.

Tako mikavni rajčici, da mu je pozneje često zadostovala ena sama. In madame Rose Rein Grzibinska, kakor se je glasilo njeno celo ime, se ni mogla pritoževati, da jo lepi Alexander tako pogosto odpelje z avtomobilom iz družbe.

Izpred sodišča.

— Za nedolžnost svojega klijenta sem pripravljen dati glavo, — izjavi zagovornik. Državni tožilec pa plane pokonci in zakliče:

— Predlagam, naj se glava gospoda zagovornika takoj sprejme med akte.

Vse govori o naših cenah

NOGAVICE:
otroške ..... Din 4.-
ženske ..... » 6.-
moške ..... » 3.-

ČEVLJI:
otroški ..... Din 16.-
ženski ..... » 59.-
moški ..... » 75.-
Vsi čevlji s higijeničnim usnjatim podplatom

PLAŠČI:
otroški ..... Din 85.-
ženski športni .... » 150.-
ženski s podlogo ... » 185.-

Zdaj vsi k tvrdki

ANT. KRISPER
LJUBLJANA 3129
Mestni trg 26 Stritarjeva ul. 1-3

RAZPRODAJA!
K. OBUKI MODNI Din 29
IZ ZAJČJE DLAKE Din 98
SAMO KRATEK ČAS

A. ŠINKOVEC LJUBLJANA nasl. K. SOSS MESTNI TRG

ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE
vam nudi pristna dolenjska in štajerska vina:

metliško belo	1	Din	8.-
cviček	1	»	10.-
rizling	1	»	10.-
burgundec sladki	1	»	11.-
» rdeči nov	1	»	11.-
» beli, star	1	»	12.-
hruševec sladki	1	»	5.-
Žganje:			
tropinovec 45 %	1	Din	20.-
slivovka stara	1	»	24.-
hruševec	1	»	28.-
brinjevec	1	»	32.-
rum fini čajni	1	»	26.-

Pri večjem odjemu primeren popust! — Se priporoča
»BUFFET« JERAJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 38. 1370

Staro železnino
litino, vsakovrstne kovine, rabljene stroje — kupuje in prodaja Gustinčič, Maribor, Tattenbachova št. 14. 1396

SOLIDNA GOSPA
ločena, išče inteligentnega življenskega druga srednjih let, ki ga enako preganja zla usoda. Le resne ponudbe pod »Harmonija src 1896 1393« na upravo »Slovenskega Naroda«.

ČUDOVITI GRAFOLOG
in astrolog vam sporoči točno vaš značaj, preteklost in prihodnost. Pošljite znamko za Din 10.—, vaš rojstni dan in tri vrste vaše pisave na naslov: Thom Robinzon, Ljubljana 7. 1392

ZELO POCENI
se oblečete pri
PRESKERJU, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

SVEŽE MORSKE RIBE
dobite danes in jutri v gostilni »Dalmacija«, Vodnikova ulica št. 17.
1385 Ivan Lasan.

FOTOGRAFSKEGA POMOČNIKA
sprejmem takoj. — Foto-atelje MANZINI, Rožna dolina pri Ljubljani. 1383

Sveže, najfinejše norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne DR. G. PICCOLIJA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam

Velikonočna številka „Slovenskega Naroda“
IZIDE JUTRI OB 1. URI POPOLDNE.
MALE IN NUJNE OGLASE SPREJEMA UPRAVA ŠE JUTRI DO 9. URE DOPOLDNE — MALI OGLASI BESEDA 50 PARA.

HRANILNE KNJIŽICE
kupujemo in prodajamo ali damo na iste posojilo. Kulantni pogoji. PUČKA ŠTEDIONA, ZAGREB. — Naš zastopnik za Dravsko banovino: Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, na katerega se je obrniti 13/T

OGLAŠUJTE
V malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.-. Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.-, davek Din 2.-. Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znamkah — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko

VINARNA IN BUFFET PRI TROMOSTOVJU
CANKARJEVO NABREŽJE 5
nudi prvovrstna dalmatinska vina nove pošiljke iz lastnih vinogradov. Maslinovo olje, prošek, tropinovec in razno drugo žganje.
Se priporoča vsem cenj. gostom in želi vesele praznike
I. A. Sunara

NAJBOLJŠE VINO KUPITE PRI TVRDKI
BRAČA LASAN, LJUBLJANA VII
v gostilni „DALMACIJA“
Nudimo Vam tudi prošek, olivno olje, vinski kis in razno lastno kuhano žganje. — Cenj. gostom želiva vesele velikonočne praznike in se priporočava
Brača Lasan

Oglasi v „Slovenskem Narodu“ imajo velik uspeh!

Urejuje: Josip Zupančič Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof — Vsi v Ljubljani